

เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง มาตรการรักษาการ

จัดโดย

กองหลักนิติบัญญัติ และสถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

คำนำ

โดยที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีโครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกาขึ้น โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วยนักกฎหมายกฤษฎีกา สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้ปฏิบัติงานของรัฐสภา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการสัมมนาในครั้งนี้เป็นการสัมมนาในครั้งที่ ๓ หัวข้อ “มาตรการรักษาการ”

มาตรการรักษาการเป็นบทบัญญัติมาตราหนึ่งของพระราชบัญญัติที่จะแสดงให้เห็นถึงผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลการใด ๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้ และเป็นแบบกฎหมายเรื่องหนึ่ง โดยการกำหนดมาตรการรักษาการมีความมุ่งหมายเพื่อให้มีรัฐมนตรีเจ้าของเรื่องที่แน่นอนอันจะทำให้การปฏิบัติตามกฎหมายมีประสิทธิภาพ และสภาผู้แทนราษฎรสามารถตรวจสอบหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ โดยการตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายหรือเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นรายบุคคล รวมทั้งทำให้ประชาชนสามารถติดต่อกับทางราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง อย่งไรก็ดี ในปัจจุบันมีแนวทางการเขียนมาตรการรักษาการเพิ่มขึ้นหลายรูปแบบและมีการใช้ถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิเคราะห์ รวมทั้งกำหนดแนวทางและรูปแบบการเขียนมาตรการรักษาการของร่างพระราชบัญญัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการร่างกฎหมายมีแนวทางการปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

การสัมมนาในครั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานร่างกฎหมาย เพื่อนำความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และจัดทำแบบการร่างกฎหมายระดับพระราชบัญญัติในส่วนของมาตรการรักษาการของร่างพระราชบัญญัติให้เป็นมาตรฐานกลาง และเป็นหลักเกณฑ์ในการบัญญัติกฎหมายของประเทศ รวมทั้งเป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานด้านร่างกฎหมาย เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติที่จัดทำขึ้นมีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน

กองหลักนิติบัญญัติได้จัดทำเอกสารประกอบการสัมมนานี้ขึ้นโดยได้รวบรวมข้อมูลแบบการเขียนมาตรการรักษาการของร่างพระราชบัญญัติในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ตลอดจนได้วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการเขียนมาตรการรักษาการ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาใช้ในการระดมความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในงานการร่างกฎหมาย

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

อนึ่ง ผลการรับฟังความคิดเห็นในส่วนของมาตรการรักษาการของร่างพระราชบัญญัติที่ได้จากการสัมมนาในครั้งนี้ กองหลักนิติบัญญัติจะนำไปรวบรวมเพื่อใช้ในการปรับปรุงคู่มือแบบการร่างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติต่อไป

กองหลักนิติบัญญัติ

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

สารบัญ

๑. ความมุ่งหมายของมาตรการรักษาการ.....	๑
๒. ความเป็นมาของการกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมาย.....	๑
๓. แนวทางการเขียนมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ.....	๗
๔. แบบการเขียนมาตรการรักษาการตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	๙
(๑) กรณีมีผู้รักษาการคนเดียว	๙
(๒) กรณีมีผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป	๑๑
๕. การเขียนมาตรการรักษาการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐	๑๔
(๑) การเขียนมาตรการรักษาการตามแบบที่กำหนดในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย.....	๑๔
(๒) การเขียนมาตรการรักษาการที่ยังไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	๒๗
๖. ปัญหาการเขียนมาตรการรักษาการ.....	๓๔
(๑) การกำหนดในมาตรการรักษาการเพื่อให้อำนาจรัฐมนตรีผู้รักษาการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติให้แตกต่างกันได้.....	๓๔
(๒) การกำหนดมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่มีบทเฉพาะกาล.....	๓๙
(๓) การกำหนดให้ผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นไว้เป็นการเฉพาะในมาตรการรักษาการ.....	๔๓
(๔) การใช้ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” ในมาตรการรักษาการ	๔๕
(๕) หลักเกณฑ์ในการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย	๔๗
(๖) ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อรัฐสภา ในกรณีที่ร่างกฎหมายหรือเป็นกฎหมายที่ไม่มีผู้รักษาการ หรือกฎหมายที่บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการ.....	๔๘

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก

๑. บันทึก เรื่อง ผู้รักษาการตามกฎหมาย (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๘/๒๕๕๗)
๒. บันทึกข้อความ เรื่อง เสนอความเห็นของที่ปรึกษากฎหมาย เรื่อง หน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในสภาผู้แทนราษฎร (เรื่องเสร็จที่ ๓๕/๒๕๕๙)
๓. แนวทางการเขียนมาตรการรักษาการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๖๐
๔. ประมวลแบบของกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ประเด็นที่ ๓ มาตรการรักษาการ)
๕. ดัชนีกฎหมายไทยจำแนกตามผู้รักษาการตามกฎหมาย

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

มาตรการรักษาการ

๑. ความมุ่งหมายของมาตรการรักษาการ^๑

(๑) เพื่อให้ทราบว่ามีรัฐมนตรีกระทรวงใดได้รับผิดชอบปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ หากไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการอาจไม่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นเลย เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของอีกกระทรวงหนึ่ง หรืออาจทำให้การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อน เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหลายกระทรวงเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ภายใต้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย เช่น ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๑๙/๒๕๕๗) ที่กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย

(๒) เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถตรวจสอบหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามวิถีทางรัฐธรรมนูญได้ เช่น ตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น ๆ เป็นผู้ทำหน้าที่ชี้แจงและตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๓) เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อกับทางราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากบทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการตามกฎหมายทำให้ทราบได้ทันทีว่า กระทรวงใดเป็นเจ้าของเรื่องมีอำนาจหน้าที่และปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น

๒. ความเป็นมาของการกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมาย

การกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นมีปรากฏอยู่ในกฎหมายไทยมาตั้งแต่แรกเริ่ม ซึ่งแนวทางการกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมายแต่เดิมนั้นไม่ได้แตกต่างจากแนวทางที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันมากนัก กล่าวคือ กฎหมายจะกำหนดให้เสนาบดีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวงที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้นเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของหลายกระทรวง กฎหมายจะกำหนดให้เสนาบดีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงรักษาการร่วมกัน ซึ่งที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย (นายเรอเน่ กียอง) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึก เรื่อง ผู้มีอำนาจหน้าที่รักษาการตามกฎหมาย (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๘/๒๕๕๗) ว่า การที่กำหนดให้

นางสาววาที นุชเล็ก นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ และนางสาวกมลกานต์ ศรสวรรณ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ ฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย กองหลักนิติบัญญัติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, ๒๕๕๑, น. ๒๑๖-๒๑๗

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

รัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นตัวแทนของฝ่ายบริหารเพื่อดูแลให้การเป็นไปตามกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งเป็นไปตามหลัก “การแบ่งแยกการงาน” อันนำมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากรัฐมนตรีเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุดที่จะเป็นผู้สั่งการแก่บรรดาเจ้าหน้าที่ทั้งหลายของกระทรวงในการบริหารราชการตามกฎหมายฉบับนั้น เนื่องจากรัฐมนตรีเป็นผู้ควบคุมการบริหารราชการของเจ้าหน้าที่ภายในกระทรวง และเป็นผู้แก้ไขเมื่อมีการตีความหรือใช้กฎหมายนั้นผิดพลาดในเวลาอันสมควร ซึ่งการมอบหมายการบริหารราชการแก่รัฐมนตรีนั้น มีผลในทางปฏิบัติ ๒ ประการ ประการแรก ทำให้รัฐมนตรีผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ในการสื่อสารแก่เจ้าหน้าที่ในกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายภายใต้ความรับผิดชอบของตนเอง ประการที่สอง เป็นการป้องกันมิให้รัฐมนตรีคนอื่น ๆ เข้ามาแทรกแซงการบริหารราชการตามกฎหมาย และเพื่อหลีกเลี่ยงการขัดแย้งในการออกคำสั่งหรือตีความกฎหมายนั้น

กรณีผู้รักษาการคนเดียว

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติธนบัตรสยาม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑

“มาตรา ๑๙ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เป็นเจ้าน้ำที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ”

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๙๐

“มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติการพนัน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๐

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ๒๕๒๐

“มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติคุ้มครองการค้าในงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

กรณีผู้รักษาการหลายคน

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะเข้าหุ้นส่วนและบริษัท รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐

“มาตรา ๖ ให้เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมและเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติแก้ไขนี้ตามหน้าที่ของตน”

พระราชบัญญัติราชองครักษ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๙

“มาตรา ๑๓ ให้เสนาบดีกระทรวงกระลาโหม เสนาบดีกระทรวงทหารเรือ และสมุหราชองครักษ์ เป็นผู้รักษาพระราชบัญญัตินี้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติคลังออมสินแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๒

“มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๑๐

“มาตรา ๒๒ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุขไปเป็นของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๑

“มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

แม้ว่าโดยทั่วไปการกำหนดตำแหน่งผู้รักษาการตามกฎหมายจะกำหนดให้รัฐมนตรีซึ่งเป็นตัวแทนของฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการ แต่ในอดีตก็มีกฎหมายบางฉบับที่กำหนดให้บุคคลอื่นนอกจากรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายด้วยเช่นกัน ได้แก่ ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานรัฐสภา ซึ่งเป็นบุคคลในฝ่ายนิติบัญญัติ อย่างไรก็ตาม แนวทางในการกำหนดให้บุคคลอื่นนอกจากรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งมาตรา ๒๗๕^๒ บัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา รัฐสภาได้ตรากฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาความในศาลโดยกำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าวมาโดยตลอด ด้วยเหตุนี้ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาชญากรรมและวิธีพิจารณาคดีอาชญากรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๑๙/๒๕๔๗) คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่รัฐสภาได้กำหนดไว้ และต่อมาก็ได้มีกฎหมายอีกหลายฉบับที่กำหนดให้บุคคลอื่นนอกจากรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายที่อยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ดำรงตำแหน่งเหล่านั้น เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครอง ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

^๒ มาตรา ๒๗๕ ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา

การแต่งตั้งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๙๐

“มาตรา ๖ ให้ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทนรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑

“มาตรา ๔ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๙ ให้ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ที่ผ่านมามีบทบัญญัติที่กำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นจะประกอบด้วยส่วนที่เป็นการกำหนดตำแหน่งของผู้รักษาการตามกฎหมาย ในบางกรณีจะมีการเพิ่มเติมส่วนที่เป็นการกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายไว้ด้วย เช่น อำนาจในการออกกฎหมายลำดับรอง หรือ การแต่งตั้งเจ้าพนักงาน โดยถ้อยคำที่ใช้ในบทบัญญัติดังกล่าวนี้มีความหลากหลายแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับรายละเอียดของกฎหมายแต่ละฉบับ

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติราชองครักษ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๙

“มาตรา ๑๕ ให้เสนาบดีกระทรวงกระลาโหมแลเสนาบดีกระทรวงทหารเรือเป็นเจ้าน้ำที่รักษาพระราชบัญญัตินี้ จำแนกข้อความอันอยู่ในน้ำที่ของกระทรวงนั้น และมีอำนาจออกกฎหมายเสนาบดีให้การดำเนินตามพระราชบัญญัติ เมื่อกฎหมายเสนาบดีได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติสัญญาติ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“มาตรา ๑๒ ให้เสนาบดีว่าการต่างประเทศมีหน้าที่เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ แลให้มีอำนาจออกกฎหมาย ข้อบังคับเพื่อให้สำเร็จความปฏิบัติพระราชบัญญัตินี้โดยชอบ เมื่อกฎหมายเสนาบดีนั้นได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วได้ลงประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ฟังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชบัญญัตินี้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติขนานนามสกุล พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“มาตรา ๒๐ ให้เสนาบดีเจ้ากระทรวง ซึ่งได้บังคับราชการท้องที่อำเภอทั้งในกรุงแลหัวเมือง มีหน้าที่รักษาพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎข้อบังคับเพื่อวางระเบียบการให้ดำเนินไปโดยสะดวก เมื่อกฎข้อบังคับนั้นได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต แลได้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พุทธศักราช ๒๔๘๑

“มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงาน และออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมซึ่งไม่สูงกว่าอัตราทำพระราชบัญญัตินี้ และการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

“มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียม

(๒) กำหนดเขตปลอดภัยและเครื่องหมายในบริเวณที่มีสิ่งติดตั้งและกลอุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

(๓) กำหนดวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก

(๔) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราทำพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐

“มาตรา ๔๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน เจ้าพนักงานผู้ตรวจ และพนักงานเจ้าหน้าที่โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา กับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราทำพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

สำหรับตำแหน่งของบทบัญญัติที่กำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น ในอดีตบทบัญญัติที่กำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายจะปรากฏอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติ กล่าวคือ ในกรณีที่พระราชบัญญัติฉบับนั้นไม่มีการแบ่งหมวดหมู่ บทบัญญัติที่กำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายจะกำหนดไว้เป็นมาตราสุดท้ายของพระราชบัญญัติ ซึ่งเป็นแนวทางเช่นเดียวกันกับที่ปรากฏในปัจจุบัน

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

อย่างไรก็ดี สำหรับพระราชบัญญัติฉบับที่มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ บทบัญญัติที่กำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายแต่เดิมจะกำหนดไว้เป็นหมวดสุดท้ายของพระราชบัญญัติ โดยมีการใช้ชื่อหมวดแตกต่างกันไปตามแต่ละฉบับ เช่น บทบังคับการ หมวด.. ว่าด้วยการบังคับบัญชา หมวด .. การรักษาการตามพระราชบัญญัติ หมวด .. อำนาจออกกฎข้อบังคับ ซึ่งแนวทางดังกล่าวแตกต่างกับแนวทางที่ปรากฏในปัจจุบัน ที่การกำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายจะกำหนดไว้ในบททั่วไป โดยอยู่ต่อบทนิยามของพระราชบัญญัติ และอยู่ก่อนการแบ่งหมวดหมู่

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติมอฟินแลโคกะอิน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

“บทบังคับการ

มาตรา ๓๐ ให้เสนาบดีกระทรวงนครบาล เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย แลเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เป็นเจ้าหน้าที่รักษาแลบังคับบัญชาให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ จงทุกประการ”

พระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมายแลยี่ห้อการค้าขาย พ.ศ. ๒๔๕๗

“หมวด ๑๐ ว่าด้วยการบังคับบัญชา

มาตรา ๕๗ ให้เสนาบดีกระทรวง เกษตรราธิการเป็นผู้มีหน้าที่รักษาแลบังคับบัญชาการตามพระราชบัญญัตินี้ให้สำเร็จตลอดไป เมื่อเสนาบดีกระทรวงเกษตรราธิการ จะได้กระทำกฎข้อบังคับสำหรับจัดการให้สำเร็จตลอดไปเช่นนี้ แลกำหนดตั้งอัตราค่าทำเนียบการจดทะเบียนการมอบส่งฉบับสำเนาการขอตรวจดูทะเบียน หรือการอย่างอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงกระทำตามพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยอำนาจแห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่านให้สันนิษฐานว่าเป็นการชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมายทั้งสิ้น”

พระราชบัญญัติฝิ่น พุทธศักราช ๒๔๗๒

“หมวด ๙ อำนาจออกกฎข้อบังคับ

มาตรา ๗๐ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็นเจ้าหน้าที่บังคับการให้ดำเนินไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจออกกฎข้อบังคับกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและวางระเบียบการปฏิบัติพระราชบัญญัตินี้ กฎข้อบังคับนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗

“หมวด ๕ การรักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๙ ให้รัฐมนตรีมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อการนี้ ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดพิกัตอัตราในการส่งข่าวสาร วางข้อชี้ชัดขึ้นในการส่งข่าวสาร วางระเบียบว่าด้วยการป้องกันการงดส่งหรือเปิดเผยข่าวสาร โดยมีขอบว่าด้วยการเก็บรักษา ค่าโทรเลขหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เป็นของพนักงานโทรเลข หรืออยู่ในพิทักษ์ของพนักงานโทรเลข กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขอคำโทรเลขหรือเอกสารอื่นที่อยู่ในพิทักษ์ของพนักงานโทรเลข และกิจการอย่างอื่นเพื่อรักษาการให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

โดยที่การกำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายในระยะแรกยังไม่ชัดเจนว่ากฎหมายทุกฉบับที่มีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น หมายความว่าอย่างไร และจะต้องปฏิบัติประการใด จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น จึงได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำบันทึกในเรื่องดังกล่าว ซึ่งต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) ได้จัดทำความเห็นปรากฏตามบันทึก เรื่อง ผู้รักษาการตามกฎหมาย (เรื่องเสรีจที่ ๑๓๘/๒๔๙๗) ซึ่งเป็นการอธิบายเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการมีผู้รักษาการตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ในการกำหนดผู้รักษาการในกฎหมาย รวมทั้งการปฏิบัติการของผู้รักษาการตามกฎหมาย ซึ่งแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วางหลักไว้นี้เป็นแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาใช้ปฏิบัติในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายอยู่จนถึงปัจจุบัน

๓. แนวทางการเขียนมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ^๓

(๑) การกำหนดให้มีมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ

แม้มาตรการรักษาการจะเป็นบทบัญญัติหลักของกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ แต่อาจไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีมาตรการรักษาการในพระราชบัญญัติเสมอไป ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้บังคับกฎหมาย และการปฏิบัติการตามกฎหมายของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ

๑) กรณีที่ต้องมีมาตรการรักษาการ

๑.๑ กฎหมายใดที่ตราขึ้นใหม่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้ลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ในการออกกฎหมายจำเป็นต้องกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเจ้าสังกัดรับผิดชอบในการดำเนินการหรือปฏิบัติการดังกล่าวด้วย จึงต้องกำหนดบทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการ แต่กฎหมายทุกฉบับไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการเสมอไป เพราะหากไม่ได้มีเนื้อหาที่กำหนดให้มีการปฏิบัติใด ๆ ตามกฎหมาย ก็ไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติมาตรการรักษาการ

๑.๒ กฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม โดยหลักย่อมถือว่าเป็นบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเดิมในกฎหมายฉบับที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยอัตโนมัติ แต่ในกรณีที่ในกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเอง มีบทบัญญัติเป็นเอกเทศซึ่งกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดด้วย กฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนั้นก็ต้องมีบทบัญญัติมาตรการผู้รักษาการเช่นเดียวกัน

๑.๓ กฎหมายยกเลิกที่ตราขึ้นเพื่อยกเลิกกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง ถ้ามีบทบัญญัติในกฎหมายยกเลิกกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อผลแห่งการยกเลิกนั้น กฎหมายฉบับยกเลิกนั้นก็ต้องมีบทบัญญัติมาตรการรักษาการ

๑.๔ ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมกำหนดให้รัฐมนตรีสองกระทรวงร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่พระราชบัญญัตินี้มีรัฐมนตรีรักษาการเพียงกระทรวงเดียวจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการรักษาการของพระราชบัญญัติโดยการกำหนดให้รัฐมนตรีสองกระทรวงร่วมกันรักษาการด้วย^๔

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น, น.๒๑๗-๒๑๘

^๔ ร่างพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ และเพิ่มความเป็น (๖) ของมาตรา ๙ เพื่อให้อำนาจกระทรวงมหาดไทยออกประกาศกระทรวงมหาดไทยเพื่อกำหนด

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

๒) กรณีที่ไม่ต้องมีมาตรการรักษาการ

๒.๑ กฎหมายที่เป็นกฎหมายที่วางหลักทั่วไป ไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการ อาทิ บัญญัติกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลใดโดยไม่ได้กำหนดภาระแก่ฝ่ายบริหารที่จะต้องดำเนินการอันใดเพื่อยังให้กฎหมายนั้นเกิดผลในทางปฏิบัติ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา

๒.๒ กฎหมายที่บัญญัติหลักการทั่วไปโดยกำหนดว่า ถ้ามีกรณีที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นจะต้องตราเป็นกฎหมายเฉพาะขึ้นมาอีกฉบับหนึ่ง เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จะไม่มีการกำหนดมาตราว่าด้วยผู้รักษาการไว้ แต่เมื่อใดมีการตรากฎหมายเฉพาะขึ้นมาแล้ว กฎหมายเฉพาะนั้นก็ต้องระบุให้มีรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมายเฉพาะไว้เพื่อกำกับการตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ให้เป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติหลักการทั่วไปนั้น

๒.๓ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายตาม ๒.๑ และ ๒.๒ ก็ไม่ต้องมีบทบัญญัติผู้รักษาการเช่นเดียวกัน

๒.๔ พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติหรือกฎหมายว่าด้วยเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่ไม่มีกรณีที่จะต้องดำเนินการหรือปฏิบัติการตามกฎหมายอีกต่อไปแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติผู้รักษาการ เพราะเมื่อกำหนดให้ยกเลิกกฎหมายฉบับใดหรือตัวบทกฎหมายในเรื่องใด กฎหมายฉบับนั้นหรือตัวบทกฎหมายในเรื่องนั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้อีกต่อไป

(๒) การกำหนดตำแหน่งผู้รักษาการในมาตรการรักษาการ

การกำหนดว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับใด จะต้องพิจารณาเนื้อหาของกฎหมายฉบับนั้นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจบริหารของกระทรวงใด และโดยทั่วไปจะกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดเพียงกระทรวงเดียวเป็นผู้รักษาการเท่านั้น อย่างไรก็ตาม อาจมีกรณีพิเศษที่การใช้บังคับกฎหมายเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบของหลายกระทรวงในกรณีเช่นนี้จำเป็นต้องบัญญัติมาตรการรักษาการ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่เกี่ยวข้องทั้งหลายร่วมกันรักษาการตามกฎหมายฉบับนั้น นอกจากนี้ ยังมีกรณีพิเศษที่ได้กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการแต่กำหนดให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการและมีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายนั้น เช่น การกำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

กรณีพระราชบัญญัติกำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น แม้ประธานศาลฎีกาจะไม่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา แต่ก็มีสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานอิสระ มีประธานศาลฎีกาเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด เมื่อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาความในศาลได้แยกหน่วยงานตุลาการของศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมแล้ว ก็ได้มีการกำหนดให้ประธานศาลฎีกา

รัฐวิสาหกิจที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโรงเรือน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗ อันเป็นบทรักษาการของพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดยการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อให้มีอำนาจออกประกาศกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๙ (๖) ของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ (เรื่องเสร็จที่ ๑๘๒/๒๕๓๔)

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาลมาโดยตลอด ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย (เรื่องเสร็จที่ ๕๑๙/๒๕๔๗)^๕ ส่วนตำแหน่งสำคัญอื่น ๆ อันได้แก่ ประธานรัฐสภา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครอง ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก็ได้มีการกำหนดให้เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเช่นเดียวกัน สำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในความควบคุมกำกับดูแลของผู้ดำรงตำแหน่งเหล่านี้

(๓) ตำแหน่งของมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ

ตำแหน่งของมาตรการรักษาการจะปรากฏอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของร่างพระราชบัญญัติ โดยแบ่งได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีแรก กรณีพระราชบัญญัติมีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดมาตรการรักษาการไว้ในทุกหมวดหมู่ โดยอยู่ต่อจากบทนิยามของพระราชบัญญัติและอยู่ก่อนการแบ่งหมวดหมู่

กรณีที่สอง กรณีพระราชบัญญัติไม่มีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดไว้เป็นมาตราสุดท้ายของพระราชบัญญัติ

๔. แบบการเขียนมาตรการรักษาการตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ เห็นชอบให้แบบของการยกร่างกฎหมายให้ถือปฏิบัติตาม “คู่มือแบบการร่างกฎหมาย” ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำขึ้น ซึ่งคู่มือแบบการร่างกฎหมายได้กำหนดการแบบการเขียนมาตรการรักษาการไว้ ดังต่อไปนี้^๖

(๑) กรณีมีผู้รักษาการคนเดียว มีรูปแบบการเขียนทั้งหมด ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะเป็นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง หรือรัฐมนตรีว่าการทบวงใดทบวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น, น. ๒๒๔

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น, น. ๒๑๙-๒๒๓

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

พระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... ก้อออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง หรือรัฐมนตรีว่าการทบวงใดทบวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ การออกกฎเพื่อกำหนดรายละเอียดของกฎหมายนั้น หากมิได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแล้ว จะไม่ต้องกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎ เว้นแต่การให้อำนาจออกกฎเกี่ยวกับการกำหนด ผลิต หรือยกเว้นอัตราค่าธรรมเนียม

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้ประธาน...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารแต่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา รักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล

พ.ศ. ๒๕๖๐

“มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้ประธาน...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ...เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารแต่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา รักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๖ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกข้อกำหนด ระเบียบ และประกาศของศาล เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

การออกข้อกำหนด ระเบียบ หรือประกาศของศาลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมติของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

(๒) กรณีมีผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีรูปแบบการเขียนทั้งหมด ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณี กำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติคุ้มครองการประมงภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ครั้งที่ ๑๖ ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการรักษาการตามพระราชบัญญัติให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีแต่ละคนเท่านั้น

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬารักษ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน”

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการใช้อำนาจหรือการออกกฎจะต้องดำเนินการร่วมกัน

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบและประกาศ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง/ประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินกิจการอื่นด้วย หรือกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีกับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา ร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินกิจการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการใช้อำนาจหรือการออกกฎไม่ต้องดำเนินการร่วมกัน แต่ให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคนเท่านั้น

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายอภิญญา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

๕. การเขียนมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

จากการตรวจสอบแบบการเขียนมาตรการรักษาการจากเรื่องเสร็จตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐ ปรากฏว่ามีแนวทางการเขียนมาตรการรักษาการ แบ่งได้เป็น ๒ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

(๑) การเขียนมาตรการรักษาการตามแบบที่กำหนดในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

- ๑) การเขียนโดยใช้ถ้อยคำตามที่กำหนดในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย
- ๒) การเขียนโดยใช้ถ้อยคำแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย ได้แก่

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
<p>กรณีที่ ๑ ผู้รักษาการคนเดียว</p> <p>แบบที่ ๒</p> <p>มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๑๙๖/๒๕๕๙)</p> <p>มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานศุลกากร กับออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดท่า ที่ หรือสนามบินใด ๆ ในราชอาณาจักรให้เป็นด่านศุลกากร โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการทางศุลกากรตาม ที่เห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้ รวมทั้งระบุเขตศุลกากรของด่านศุลกากรนั้น</p> <p>(๒) กำหนดที่ใด ๆ ให้เป็นด่านพรมแดน โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการทางศุลกากรตาม ที่เห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้</p> <p>(๓) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม</p> <p>(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นใบขนสินค้าและการชำระอากร สำหรับของที่ นำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่มีลักษณะพิเศษหรือมีเหตุจำเป็น</p> <p>(๕) กำหนดชนิดหรือประเภทของสินค้าอันตราย การเก็บและการขนถ่ายสินค้าอันตรายที่อยู่ในเขต ศุลกากรและที่นำออกไปจากเขตศุลกากร รวมทั้ง วิธีการจัดเก็บอากรสำหรับสินค้าอันตรายดังกล่าว</p> <p>(๖) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายอภิญญา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>ร่างพระราชบัญญัติการชลประทาน พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๖๗/๒๕๖๐)</p> <p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดทางน้ำชลประทานแต่ละสายหรือแต่ละเขตที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน และอัตราค่าชลประทานที่จะเรียกเก็บจากผู้ใช้น้ำ การจัดเก็บค่าชลประทาน และระยะเวลาชำระค่าชลประทานหรือเงินเพิ่ม ตลอดจนการลดหรือยกเว้นค่าชลประทาน ทั้งนี้ จะกำหนดให้แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการใช้น้ำ ลักษณะการใช้น้ำ หรือปริมาณการใช้น้ำก็ได้</p> <p>(๒) กำหนดอัตราค่าบำรุงทางน้ำชลประทาน การจัดเก็บค่าบำรุงทางน้ำชลประทาน และการลดหรือยกเว้นค่าบำรุงทางน้ำชลประทาน</p> <p>(๓) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม</p> <p>(๔) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>
	<p>ร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๙๖๖/๒๕๕๘)</p> <p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น และออกประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>การออกกฎหมายกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือระดับกัมมันตภาพของวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือกากกัมมันตรังสีก็ได้</p> <p>กฎหมายและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p>มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎหมายกระทรวง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบเป็นเครื่องกำเนิดรังสีเป็นเครื่องกำเนิดรังสี</p> <p>(๒) กำหนดให้วัสดุอื่นใดเป็นวัสดุต้นกำลัง วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ หรือวัสดุนิวเคลียร์</p> <p>(๓) กำหนดสารประกอบหรือสารผสมของยูเรเนียมที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ยูเรเนียมด้อยสมรรถนะทอเรียม หรือวัสดุอื่นใดที่มีกฎหมายกระทรวงกำหนดให้เป็นวัสดุต้นกำลัง เพื่อให้สารประกอบหรือสารผสมนั้นเป็นวัสดุต้นกำลัง</p> <p>(๔) กำหนดอัตราความเข้มข้นยูเรเนียมที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ยูเรเนียมด้อยสมรรถนะ ทอเรียมวัสดุอื่นใดที่มีกฎหมายกระทรวงกำหนดให้เป็นวัสดุต้นกำลัง หรือสารประกอบหรือสารผสมของธาตุหรือวัสดุดังกล่าวที่มีกฎหมายกระทรวงกำหนดให้เป็นวัสดุต้นกำลัง ที่ประกอบในแร่หรือสินแร่ เพื่อให้แร่หรือสินแร่นั้นเป็นวัสดุต้นกำลัง</p> <p>(๕) กำหนดวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๕</p> <p>(๖) กำหนดวัสดุกัมมันตรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่งหรือกำหนดวัสดุนิวเคลียร์ที่ต้องแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>(๓) กำหนดประเภทวัสดุแก๊มมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ที่บุคคลธรรมดาขอรับใบอนุญาตได้ตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๔๐</p> <p>(๔) กำหนดศักยภาพทางเทคนิคของผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุแก๊มมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์ตามมาตรา ๒๙ (๑) (ข) มาตรา ๓๐ (๒) มาตรา ๔๑ (๑) (ข) หรือมาตรา ๔๒ (๒) หรือศักยภาพทางเทคนิคและการเงินของผู้ตั้งสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามมาตรา ๔๖ (๒)</p> <p>(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามมาตรา ๔๘</p> <p>(๑๐) กำหนดรายละเอียดของรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับเบื้องต้นตามมาตรา ๕๖</p> <p>(๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต การบรรจุเชื้อเพลิงนิวเคลียร์วัสดุนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การทดสอบการเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์หรือการทดสอบการบรรจุวัสดุนิวเคลียร์หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว และการรายงานการทดสอบดังกล่าวตามมาตรา ๖๓</p> <p>(๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการยื่นคำขอเลิกดำเนินการและรายละเอียดของแผนการเลิกดำเนินการสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ตามมาตรา ๗๐</p> <p>(๑๓) กำหนดระดับค่ากัมมันตภาพและค่าครึ่งชีวิตของกากกัมมันตรังสีที่ปล่อยทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมได้และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และปริมาณปล่อยทิ้งกากกัมมันตรังสีตามมาตรา ๗๘</p> <p>(๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดการกากกัมมันตรังสี และกำหนดกากกัมมันตรังสีที่ต้องส่งให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมาตรา ๗๙</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>(๑๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแจ้งการนำวัสดุแก๊มมันตรังสีขึ้นมาจากหลุมสำรวจปิโตรเลียมและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการเมื่อไม่สามารถนำวัสดุแก๊มมันตรังสีขึ้นมาจากหลุมสำรวจปิโตรเลียมตามมาตรา ๘๓</p> <p>(๑๖) กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการการเก็บรักษาเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว การส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วให้แก่หน่วยงานของรัฐ การส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วไปจัดการนอกราชอาณาจักรและการส่งเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วกลับคืนแก่ประเทศผู้ขายหรือผู้ให้เช่าตามมาตรา ๘๗</p> <p>(๑๗) กำหนดการดำเนินกิจการทางนิวเคลียร์ที่ต้องแจ้งต่อเลขาธิการตามมาตรา ๙๐</p> <p>(๑๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีและการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ ที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙๑</p> <p>(๑๙) กำหนดการแบ่งระดับและการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี เจ้าหน้าที่ดำเนินการทางเทคนิคเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเดินเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตการออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๗</p> <p>(๒๐) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ที่ผู้ครอบครองวัสดุแก๊มมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากแก๊มมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว ซึ่งประสงค์จะขนส่งวัสดุดังกล่าว และผู้รับขนส่งวัสดุดังกล่าวมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙๙</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๙ - ๘๒๐/๒๕๖๐)</p> <p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงมหาดไทยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงและประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๒๒/๒๕๖๐)</p> <p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>
<p>กรณีที่ ๒ ผู้รักษาการคนเดียว</p> <p>แบบที่ ๔</p> <p>มาตรา .. ให้ประธาน...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๕๙)</p> <p>มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
<p>กรณีที่ ๓ ผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป</p> <p>แบบที่ ๔</p> <p>มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง/ประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๑๙๘/๒๕๕๖)</p> <p>มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราชการของกระทรวงนั้น</p> <p>กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๓๒/๒๕๕๗)</p> <p>มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับราชการของกระทรวงนั้น</p> <p>กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครุฑในวัยรุ่น พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๐/ ๒๕๕๘)</p> <p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจออก กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ใช้บังคับได้</p>
	<p>ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๒๕/ ๒๕๕๒)</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ของตน</p> <p>ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรารักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกเว้นความผิดทางอาญาให้แก่ผู้นำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือยุทธภัณฑ์ที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือที่กฎหมายห้ามออกใบอนุญาตตามอบให้แก่ทางราชการ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๖๒/๒๕๕๓)</p> <p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน</p> <p>ประกาศกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>
<p>กรณีที่ ๔ ผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป แบบที่ ๓</p> <p>มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๔/๒๕๕๔)</p> <p>มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกันเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>
<p>กรณีที่ ๕ ผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป แบบที่ ๔</p> <p>มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง/ประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๐/๒๕๕๑)</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>ร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๗๐ - ๑๗๑/๒๕๕๒)</p> <p>มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน</p> <p>กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>
	<p>ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๐/๒๕๕๒)</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา .. ให้ประธานศาลฎีกา นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และอัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ให้ประธานศาลฎีกาและอัยการสูงสุดมีอำนาจออก ข้อบังคับ และนายกรัฐมนตรี้และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน</p> <p>กฎกระทรวงหรือข้อบังคับนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิศาสตร์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบตามคู่มือแบบการร่างกฎหมาย	ร่างที่ผ่านการพิจารณาของ สคก.
	<p>ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๓๑/๒๕๕๒)</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน”</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๙๑๖/๒๕๕๖)</p> <p>มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน</p> <p>กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>

เมื่อพิจารณาการเขียนมาตรการรักษาการซึ่งมีถ้อยคำแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมายดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

กรณีที่ ๑ เห็นว่า มีการเขียนมาตรการรักษาการแตกต่างไปจากแบบที่กำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติบางฉบับจะมีการระบุกฎกระทรวงเรื่องต่าง ๆ ที่รัฐมนตรีมีอำนาจออกตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เป็นข้อ ๆ ซึ่งเห็นว่าการเขียนในลักษณะดังกล่าวสามารถทำได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า กฎกระทรวงที่รัฐมนตรีมีอำนาจออกตามพระราชบัญญัตินี้มีเรื่องใดบ้าง ซึ่งแนวทางการเขียนมาตรการรักษาการในลักษณะนี้ ที่ผ่านมาก็มีการใช้อาศัยอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ แม้จะแตกต่าง

ไปจากแบบที่กำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมายก็ตาม แต่ก็ได้มีการกำหนดการเขียนมาตรการรักษาการลักษณะนี้ไว้เป็นตัวอย่างในคู่มือแบบการร่างกฎหมายแล้ว ในหัวข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการรักษาการกรณีพระราชบัญญัติฉบับแรก กรณีผู้รักษาการคนเดียว แบบที่ ๑๐^๗

นอกจากนั้น ร่างพระราชบัญญัติบางฉบับมีการเขียนมาตรการรักษาการโดยกำหนดมีรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมาย และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นให้สอดคล้องกับเนื้อหาของพระราชบัญญัติ โดยใช้ถ้อยคำที่กำหนดไว้ตามแบบที่ปรากฏในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย แต่ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับอำนาจของรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเรื่องต่าง ๆ ไว้เป็นอีกมาตราหนึ่ง ซึ่งแนวทางการเขียนในลักษณะนี้ก็เคยปรากฏอยู่ในกฎหมายบางฉบับ เช่น มาตรา ๕^๘ และมาตรา ๖^๙ แห่งพระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน ซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเห็นว่าการเขียนในลักษณะดังกล่าวสามารถทำได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า กฎกระทรวงที่รัฐมนตรีมีอำนาจออกตามพระราชบัญญัตินี้มีเรื่องใดบ้าง อย่างไรก็ตาม การเขียนบทบัญญัติที่กำหนดกฎกระทรวงเรื่องต่าง ๆ ที่รัฐมนตรีมีอำนาจออกตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เป็นอีกมาตราหนึ่งนั้นไม่กระทบต่อแบบการเขียนมาตรการรักษาการตามคู่มือแบบการร่างกฎหมายที่กำหนดไว้

สำหรับร่างพระราชบัญญัติบางฉบับที่มีการใช้ถ้อยคำแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย เช่น ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๙ – ๘๒๐/๒๕๖๐) ที่มีการระบุ “ประกาศกระทรวงมหาดไทย” หรือร่างพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๒๒/๒๕๖๐) ที่มีการใช้ถ้อยคำ “...และให้มีหน้าที่และอำนาจออกกฎกระทรวง...” นั้น เห็นว่า การกำหนดดังกล่าวปรากฏในกฎหมายบางฉบับเท่านั้น ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไปในหัวข้อที่ ๖ ปัญหาการกำหนดมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น, น. ๒๓๓

^๘ มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกรมศุลกากร และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๑ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

^๙ มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใด ๆ เกี่ยวกับการพิจารณาการทุ่มตลาด การพิจารณาการอุดหนุน การพิจารณาความเสียหาย การพิจารณาตอบโต้การทุ่มตลาดและการพิจารณาตอบโต้การอุดหนุน การทบทวน มาตรการตอบโต้ รวมทั้งการดำเนินการใด ๆ อันเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่สมควร กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้นจะกำหนดให้กรณีหนึ่งกรณีใด อาจกระทำได้โดยออกเป็นประกาศกระทรวงพาณิชย์ก็ได้

ประธานศาลฎีกาตามลำดับ แต่โดยที่ฝ่ายกิจการนิติบัญญัติ (ปัจจุบันคือ กองหลักนิติบัญญัติ) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นไว้ในการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติการส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. (เรื่องรับที่ ๒๓๒/๒๕๔๘) ว่า ในกรณีที่กฎหมายฉบับหนึ่งจำเป็นต้องมีผู้รักษาการหลายคนนั้น สำนักงานฯ ได้วางแนวทางในการเรียงลำดับตำแหน่งผู้รักษาการกรณีที่ผู้รักษาการเป็นประธานศาลฎีกา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี โดยให้เรียงลำดับประธานศาลฎีกาก่อน แล้วจึงตามด้วยนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีตามลำดับ และต่อมาในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติในดังกล่าว ก็ได้มีการเขียนตามแนวทางการเห็นของฝ่ายกิจการนิติบัญญัติ

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางการเขียนมาตรการรักษาการตามความเห็นของฝ่ายกิจการนิติบัญญัตินั้นใช้สำหรับกรณีที่ผู้รักษาการเป็นประธานศาลฎีกาเท่านั้น หากเป็นกรณีที่ผู้รักษาการเป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นที่ไม่ใช่ฝ่ายบริหาร (ยกเว้นประธานศาลฎีกา) กับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีร่วมกันรักษาการ การเขียนมาตรการรักษาการกรณีนี้โดยหลักยังคงเป็นไปตามแบบที่กำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย ดังที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๐/๒๕๕๒) อย่างไรก็ตาม เห็นสมควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การเขียนมาตรการรักษาการในเรื่องดังกล่าวไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมายด้วย

(๒) การเขียนมาตรการรักษาการที่ยังไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

(๒.๑) กรณีมีผู้รักษาการคนเดียว ปรากฏว่า มีการเขียนที่ยังไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมายทั้งหมด ๒ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออก (กฎหมายลำดับรอง)... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจ... และออก (กฎหมายลำดับรอง)... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง (กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะ เป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย และกำหนดให้มีรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นโดยให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวข้องอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ตัวอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๙๔/
๒๕๕๘)

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และยกเว้นค่าธรรมเนียม และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกับประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

เมื่อพิจารณาการเขียนมาตรการรักษาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การเขียนมาตรการรักษาการโดยกำหนดให้มีรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมาย และกำหนดให้มีรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามกฎหมายด้วยนั้น เป็นการกำหนดขึ้นตามความจำเป็นเฉพาะกรณีเท่านั้น อย่างไรก็ตามกฎหมายบางฉบับก็ได้มีการเขียนมาตรการรักษาการในลักษณะนี้ เช่น มาตรา ๕^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการนี้ จึงเห็นว่าอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดเพิ่มเติมแบบการเขียนดังกล่าวไว้เป็นแบบในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย แต่อาจนำมากำหนดเพิ่มเติมไว้เป็นตัวอย่างในข้อมูลเกี่ยวกับการเขียนมาตรการรักษาการ

^{๑๐} มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ควบคุม ส่งเสริมและติดตามดูแลการดำเนินงานของเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการวัตถุอันตรายในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยกเว้นค่าธรรมเนียมกับกำหนดกิจการอื่นกับออกประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... ก๊อออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึง...ก็ได้ (กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย และในกรณีที่ให้อำนาจผู้รักษาการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม กำหนดให้การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันได้

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์ พ.ศ. ๒๕๕๙

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ก๊อออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือระดับกัมมันตภาพของวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือกากกัมมันตรังสีก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙

“มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภทและขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาการเขียนมาตรการรักษาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า แนวทางดังกล่าวแตกต่างไปจากแนวทางการเขียนมาตรการรักษาการของสำนักงานฯ กล่าวคือ ที่ผ่านมา การกำหนดบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันนั้นจะนำไปกำหนดไว้ในบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติ แต่โดยที่การกำหนดถ้อยคำดังกล่าวไว้ในมาตรการนั้นเป็นแนวทางที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้วางไว้ จึงต้องพิจารณาว่าสำนักงานฯ สมควรจะดำเนินการตามแนวทางที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ในการนี้จะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไปในหัวข้อที่ ๖ ปัญหาการกำหนดมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ

(๒.๒) กรณีมีผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป ปรากฏว่า มีการเขียนที่ยังไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมายทั้งหมด ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้ประธาน... และประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา ตั้งแต่สองคนขึ้นไป รักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการรักษาการตามพระราชบัญญัติให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคนเท่านั้น

ตัวอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๕๐/๒๕๕๒)

“มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

“มาตรา ๙ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน”

เมื่อพิจารณาการเขียนมาตรการรักษาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การเขียนมาตรการรักษาการในลักษณะนี้เป็นรูปแบบทั่วไป ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานฯ ก็มีการเขียนมาตรการรักษาการตามแนวทางนี้ในกฎหมายหลายฉบับ จึงเห็นควรกำหนดเพิ่มเติมไว้เป็นแบบในคู่มือแบบการร่างกฎหมายเพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วน

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้ประธาน... และนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้ประธานศาลฎีกาและนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย

อย่างไรก็ตาม หากผู้รักษาการเป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหาร (ยกเว้นประธานศาลฎีกา) กับนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีร่วมกันรักษาการ การเขียนมาตรการรักษาการให้เรียงลำดับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีก่อน

ตัวอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๓๒/๒๕๕๘)

“มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๐๓/๒๕๕๙)

“มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

เมื่อพิจารณาการเขียนมาตรการรักษาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การเขียนมาตรการรักษาการในลักษณะนี้เป็นรูปแบบทั่วไป ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานฯ ก็มีการเขียนมาตรการรักษาการตามแนวทางนี้ในกฎหมายหลายฉบับ จึงเห็นควรกำหนดเพิ่มเติมไว้เป็นแบบในคู่มือแบบการร่างกฎหมายเพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วน

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจ... กับออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...
(กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ในการใช้อำนาจหรือการออกกฎโดยหลักจะต้องดำเนินการร่วมกัน เว้นแต่บางเรื่องที่กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งหรือหลายกระทรวงดำเนินการเป็นการเฉพาะ

ตัวอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. (เรื่องเสรีจที่ ๘๑๓/๒๕๕๒)

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม กับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. (เรื่องเสรีจที่ ๖๕๑/๒๕๕๓)

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การออกกฎกระทรวงกำหนดอากร ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการลดหรือยกเว้นอากร ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และการออกประกาศตามมาตรา ๓๒ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย”

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. (เรื่องเสรีจที่ ๑๖๘๐/๒๕๕๘)

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การออกกฎกระทรวงกำหนดอากรและค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการลดหรือยกเว้นอากรและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และการออกประกาศตามมาตรา ๔๒ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

เมื่อพิจารณาการเขียนมาตรการรักษาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การเขียนมาตรการรักษาการในลักษณะนี้เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่า การใช้อำนาจหรือการออกกฎของรัฐมนตรีผู้รักษาการร่วมกันในเรื่องใดบ้างที่จะต้องดำเนินการร่วมกัน หรือดำเนินการเฉพาะ จึงเห็นควรกำหนดเพิ่มเติมไว้เป็นแบบในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย เพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วน

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...

(กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามกฎหมาย โดยให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคนเท่านั้น และกำหนดให้ผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจดำเนินการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นไว้เป็นการเฉพาะ

ตัวอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสรีจที่ ๑๗๓๙/๒๕๕๘)

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและหน้าที่ของตน และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าทำการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๖/๒๕๕๙)

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจออกประกาศตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม กำหนดพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

เมื่อพิจารณาการเขียนมาตรการรักษาการดังกล่าวแล้ว เห็นว่า แนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนและลดขั้นตอนในการพิจารณาออกกฎหมายลำดับรอง กล่าวคือ หากไม่มีการกำหนดไว้ชัดเจนว่า ผู้รักษาการคนใดมีอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองในเรื่องใด ย่อมต้องดำเนินการร่วมกัน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่มีผู้รักษาการตามกฎหมายมีความเห็นแตกต่างกัน ในหลักการของกฎหมายลำดับรองที่ไม่สามารถหาข้อยุติร่วมกันได้ ซึ่งอาจมีผลทำให้ไม่สามารถออกกฎหมายลำดับรองนั้นได้หรือทำให้การออกกฎหมายลำดับรองนั้นต้องล่าช้าออกไป อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้ผู้รักษาการคนใดคนหนึ่งมีอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองเรื่องใดเรื่องหนึ่งแต่เพียงผู้เดียวดังกล่าวก็อาจถูกโต้แย้งถึงความเหมาะสม หากกฎหมายลำดับรองนั้นมีหลักการที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของผู้รักษาการคนอื่นด้วย ซึ่งประเด็นปัญหานี้จะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไปในหัวข้อที่ ๖ ปัญหาการกำหนดมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ

ทั้งนี้ รายละเอียดการตรวจสอบแบบการเขียนมาตรการรักษาการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐ ปรากฏตามภาคผนวกท้ายเอกสารนี้

๖. ปัญหาการกำหนดมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ

(๑) การกำหนดในมาตรการรักษาการเพื่อให้อำนาจรัฐมนตรีผู้รักษาการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติให้แตกต่างกันได้

แนวทางการเขียนมาตรการรักษาการของสำนักงานฯ ที่ผ่านมาจะกำหนดบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันไว้ในบัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติ ซึ่งการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ท้ายพระราชบัญญัติเนื่องจากอัตราค่าธรรมเนียมเป็นเรื่องที่มีรายละเอียดค่อนข้างมาก หากนำมาเขียน

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ในแต่ละมาตราแล้วจะทำให้บทบัญญัติมีเนื้อหาหายวและไม่มีความต่อเนื่อง และหากมีการแก้ไขเพิ่มเติมก็สามารถกระทำได้โดยแยกออกจากเนื้อหาในส่วนอื่น ตลอดจนทำให้ผู้ใช้กฎหมายสามารถทำความเข้าใจในสาระของกฎหมายได้ดีขึ้นโดยไม่ต้องเสียเวลาทำความเข้าใจกับบทบัญญัติที่เป็นรายละเอียด เมื่อบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันได้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าธรรมเนียมจึงนำมากำหนดรวมไว้ในที่เดียวกัน

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาต	ฉบับละ	๒๐,๐๐๐ บาท
(๒) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละ	๒๐,๐๐๐ บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๓,๐๐๐ บาท
(๔) การอนุญาตให้เปลี่ยนหรือเพิ่มลักษณะงาน นายจ้างหรือท้องที่หรือสถานที่ทำงานที่ได้รับอนุญาต หรือเงื่อนไขในการอนุญาต	ครั้งละ	๕,๐๐๐ บาท
(๕) การจ้างคนต่างด้าวซึ่งมิใช่ช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการ	รายละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๖) ค่ายื่นคำขอ	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงสาขาอาชีพหรือสาขาอาชีพและท้องที่ทำงานของคนต่างด้าวก็ได้

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ค่าขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าขอรับใบรับรองตามมาตรา ๒๘	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าตรวจสอบคำขอรับใบอนุญาต ตามมาตรา ๑๘	ครั้งละ ๒๐,๐๐๐ บาท
๔. ค่าตรวจสอบคำขอรับใบรับรอง ตามมาตรา ๒๘	ครั้งละ ๔๐,๐๐๐ บาท
๕. ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๖. ใบรับรองตามมาตรา ๒๘	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๗. ใบแทนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๘. ใบแทนใบรับรองตามมาตรา ๒๘	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๙. การต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘ หรือใบรับรองตามมาตรา ๒๘ ครั้งละกึ่ง หนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้น ๆ แต่ละฉบับ	

**ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน
โดยคำนึงถึงขนาด ลักษณะ หรือสาขาของการตรวจสอบและรับรองก็ได้**

พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์	ฉบับละ	๒๕,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดีโอทัศน์	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดีโอทัศน์	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๕) การอนุญาตให้สร้างภาพยนตร์ต่างประเทศ	เรื่องละ	๕,๐๐๐ บาท
(๖) การตรวจพิจารณาภาพยนตร์หรือวิดีโอทัศน์	นาทีละ	๕๐ บาท เศษของนาทีให้ปัดทิ้ง
(๗) การตรวจพิจารณาสื่อโฆษณา	เรื่องละ	๒๐๐ บาท
(๘) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐ บาท
(๙) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๑๐) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๑๑) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการร้านวิดีโอทัศน์	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๑๒) การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดีโอทัศน์	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงลักษณะ ขนาด หรือประเภทของโรงภาพยนตร์ ร้านวิดีโอทัศน์หรือของสถานที่ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดีโอทัศน์ก็ได้

แต่โดยที่ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติอยู่แล้ว และการบัญญัติอำนาจดังกล่าวไว้ในมาตราผู้รักษาการจะทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นว่า รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมซึ่งอยู่ตอนท้ายของร่างพระราชบัญญัติให้แตกต่างกันได้ จึงมีมติให้นำความในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

มากำหนดไว้ในมาตรการรักษาการ โดยให้เพิ่มความว่า “การออกกฎกระทรวงตามวรรคสอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดหรือลักษณะของหอพักก็ได้” เป็นวรรคสามของมาตรา ๕ ซึ่งต่อมาได้มีกฎหมายหลายฉบับที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กำหนดรายละเอียดในการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ในมาตรการรักษาการ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ.^{๑๑}

- ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมกับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมกับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p><u>การออกกฎกระทรวงตามวรรคสอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดหรือลักษณะของหอพักก็ได้</u></p> <p>กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>

^{๑๑} คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ประมวลแบบของกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, ๒๕๕๘, น. ๙-๑๐

ต่อมา ในการตรวจพิจารณา ร่างกฎหมายของสำนักงานฯ ก็ได้มีการเขียน
มาตรการรักษาการตามแนวทางของสภานิติบัญญัติดังกล่าว เช่น ร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์ พ.ศ.
(เรื่องเสร็จที่ ๙๖๖/๒๕๕๘) และร่างพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่
๙๙๙/๒๕๕๘)

ดังนั้น ในเรื่องนี้จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ในการบัญญัติมาตรการรักษาการนั้น
สมควรกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีผู้รักษาการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ
ให้แตกต่างกันได้ในมาตรการรักษาการของร่างพระราชบัญญัติตามแนวทางของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
หรือสมควรกำหนดไว้ในส่วนท้ายของบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

กองหลักนิติบัญญัติพิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้วเห็นว่า การกำหนดให้อำนาจ
รัฐมนตรีผู้รักษาการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันได้ในมาตรการรักษาการ
ของร่างพระราชบัญญัติตามแนวทางที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนดนั้นมีความหมายไม่แตกต่างจาก
การที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติตามแนวทางการเขียนเดิมของสำนักงานฯ
อย่างไรก็ดี เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้วางแนวทางการเขียนในเรื่องนี้เสียใหม่ และสำนักงานฯ
ก็ได้ใช้แนวทางนี้ในการเขียนบทบัญญัติมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับ จึงสมควรนำ
แนวทางการเขียนดังกล่าวมากำหนดเพิ่มเติมไว้เป็นแบบในคู่มือแบบการร่างกฎหมายต่อไป

(๒) การกำหนดมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่มีบทเฉพาะกาล

สำนักงานฯ ได้วางหลักในการบัญญัติมาตรการรักษาการในร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมไว้ว่า โดยหลักย่อมถือว่าเป็นบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติแทนที่บทบัญญัติเดิม
ในกฎหมายฉบับที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยอัตโนมัติ แต่ในกรณีที่ในกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเองมีบทบัญญัติ
เป็นเอกเทศซึ่งกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดด้วย กฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนั้น
ก็ต้องมีบทบัญญัติมาตรการผู้รักษาการเช่นเดียวกัน^{๑๒}

ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ ในวันศุกร์ ที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘
เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้มีสมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายมนตรี ศรีเยี่ยมสะอาด) อภิปรายให้เพิ่มมาตรการรักษาการโดยเพิ่มความดังนี้
“มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้” เป็นมาตรการรักษาการของร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในฐานะผู้นำเสนอหลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัติได้ชี้แจงว่า รูปแบบของร่างพระราชบัญญัติที่ตรวจพิจารณาโดยสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ยึดหลักการว่าร่างพระราชบัญญัติใดที่จะต้องมีการปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไป
โดยเกรงว่าอาจจะไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมายจึงต้องตั้งผู้รักษาการตามกฎหมายไว้เพื่อให้มีการปฏิบัติตาม
กฎหมาย หรือมีผู้รับผิดชอบในการตอบกระทู้ถามในสภา แต่ร่างพระราชบัญญัติใดที่แก้ไขร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับเดิมที่มีผู้รักษาการแล้ว การปฏิบัติการกำกับดูแลคือผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติเดิมจึงไม่มี
มาตรการรักษาการ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น, น. ๒๑๗

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่มีประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องตรามาตรการรักษาการซ้ำอีก อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มมาตรา ๕ ขึ้นใหม่ โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้วางแบบการบัญญัติมาตรการรักษาการไว้ว่า หากร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติม “มีบทเฉพาะกาลหรือบทบัญญัติเอกเทศ” แล้วจะต้องมีมาตรการรักษาการไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อกำหนดให้มีรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ^{๑๓}

- ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๔ ให้กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตาม (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่หรือครบวาระ แล้วแต่กรณี</p> <p>(ไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมาย)</p>	<p>มาตรา ๔ ให้กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตาม (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่หรือครบวาระ แล้วแต่กรณี</p> <p><u>มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</u></p>

ต่อมาในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการค้าประกันและจำนอง) ได้มีสมาชิกอภิปรายว่า แม้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะไม่ได้กำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการมีภาระต้องดำเนินการตามกฎหมายเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่ถ้าหากบทเฉพาะกาลที่มีอยู่ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ทั้งหมด จะต้องให้มีรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้กฎหมายใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้ การเพิ่มให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการค้าประกันและจำนอง) (หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาและมีมติให้ความเห็นชอบไปแล้ว ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มมาตรา ๑๐ เป็นมาตรการรักษาการ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีบทเฉพาะกาล^{๑๔}

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น, น. ๘

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น, น. ๕-๖

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการค้าประกันและจำนอง)

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๘ ข้อตกลงใดที่ได้ทำขึ้นระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๙ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ ระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้าประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงการลดหนี้ดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้าประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(ไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมาย)</p>	<p>มาตรา ๘ ข้อตกลงใดที่ได้ทำขึ้นระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๙ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ ระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้าประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบถึงการลดหนี้ดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ค้าประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้าประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินและการก่อการร้าย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ประชุมก็ได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มมาตรา ๙ ขึ้นใหม่เป็นมาตรการรักษาการของร่างพระราชบัญญัตินี้^{๑๔}

- ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินและการก่อการร้าย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๘ ให้ถือว่าประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้ประกาศไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(ไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมาย)</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ถือว่าประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้ประกาศไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p><u>มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</u></p>

ดังนั้น ในเรื่องนี้จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า กรณีร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมที่มีบทเฉพาะกาล แต่บทเฉพาะกาลนั้นมิได้มีเนื้อหาเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนั้นต้องมีมาตรการรักษาการด้วยหรือไม่

กองหลักนิติบัญญัติพิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้วเห็นว่า โดยหลักการกำหนดบทบัญญัติมาตรการรักษาการในกรณีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเดิมนั้นย่อมถือว่าบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติเข้าไปแทนที่บทบัญญัติเดิมในพระราชบัญญัติฉบับที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมโดยอัตโนมัติ ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติที่ถูกแก้ไขเพิ่มเติมจึงไม่ต้องดำเนินการใด ๆ ตามร่างพระราชบัญญัตินั้นอีก เว้นแต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนั้นมีบทบัญญัติเป็นเอกเทศซึ่งกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนั้นต้องมีบทบัญญัติมาตราผู้รักษาการด้วย

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๑, ข้างต้น, น. ๗

ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมมีบทเฉพาะกาลซึ่งเป็นบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนั่นเอง กรณีก็มีความจำเป็นต้องมีมาตรการรักษาการเพื่อกำหนดผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมด้วย ทั้งนี้ ตามแนวทางในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย^{๑๖} ดังนั้น ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมมีบทเฉพาะกาล แม้ว่าบทเฉพาะกาลนั้นจะมีได้กำหนดให้ฝ่ายบริหารมีภาระต้องดำเนินการตามกฎหมายเพิ่มขึ้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมนั้นก็สมควรต้องมีมาตรการรักษาการด้วย ในการนี้ จึงเห็นว่า การที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้วางแบบในเรื่องดังกล่าวจึงสอดคล้องกับแนวทางการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของสำนักงานฯ ที่ปรากฏอยู่ในคู่มือแบบการร่างกฎหมายแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่มีบทเฉพาะกาลจะต้องมีมาตรการรักษาการเสมอ แม้ว่าบทเฉพาะกาลนั้นจะมีได้กำหนดให้ฝ่ายบริหารมีภาระต้องดำเนินการตามกฎหมายเพิ่มขึ้น จึงสมควรนำรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวมากำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นต่อไป

(๓) การกำหนดให้ผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎหรืออำนาจดำเนินการอื่นไว้เป็นการเฉพาะในมาตรการรักษาการ

ในการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานฯ พบว่ามีร่างพระราชบัญญัติบางฉบับที่กำหนดให้มีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน โดยกำหนดให้ผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...

(กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ตัวอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสรีจที่ ๑๗๓๙/๒๕๕๘)

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าทำการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

^{๑๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น, น. ๒๒๘

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๖/๒๕๕๙)

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจออกประกาศตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม กำหนดพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

แนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่กำหนดขึ้นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการร่วมกันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน แต่ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและลดขั้นตอนในการพิจารณาออกกฎหมายลำดับรอง กล่าวคือ หากไม่มีการกำหนดไว้ชัดเจนว่า ผู้รักษาการคนใดมีอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดย่อมต้องดำเนินการร่วมกัน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นชอบในหลักการดังกล่าว โดยเห็นควรให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายคนเข้าเมืองร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และเห็นควรให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เนื่องจากการเสนอร่างกฎกระทรวงให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามมีกระบวนการที่ต้องเสนอผ่านกรมการร่างกฎหมายของทั้งสองหน่วยงาน หากหน่วยงานมีความเห็นแตกต่างกันในหลักการของกฎหมายลำดับรองที่ไม่สามารถหาข้อยุติร่วมกันได้ ซึ่งอาจมีผลทำให้ไม่สามารถออกกฎหมายลำดับรองนั้นได้หรือทำให้การออกกฎหมายลำดับรองนั้นต้องล่าช้าออกไป อย่างไรก็ตาม กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการกำหนดให้ผู้รักษาการคนใดคนหนึ่งมีอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองเรื่องใดเรื่องหนึ่งแต่เพียงผู้เดียวดังกล่าวขัดกับหลักการในเรื่องการให้รัฐมนตรีรักษาการร่วมกัน เนื่องจากภารกิจตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเกี่ยวข้องกับความมั่นคงภายใน แนวนโยบายแห่งรัฐและพันธกรณีระหว่างประเทศซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว

ดังนั้น ในเรื่องนี้จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า การบัญญัติมาตรการรักษาการในกรณีที่มีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยให้ผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน สมควรกำหนดให้ผู้รักษาการคนใดคนหนึ่งหรือแต่ละคนมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นไว้เป็นการเฉพาะหรือไม่ อย่างไร

กองหลักนิติบัญญัติได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การใช้ถ้อยคำ “ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน” นั้นยังไม่ชัดเจนว่ารัฐมนตรีผู้รักษาการคนใดมีอำนาจหรือออกกฎ ในเรื่องใดบ้าง การบัญญัติมาตรการรักษาการโดยกำหนดให้ผู้รักษาการคนใดคนหนึ่งหรือแต่ละคนมีอำนาจแต่งตั้ง พนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นไว้เป็นการเฉพาะย่อมเป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจหรือออกกฎในเรื่องใด ซึ่งจะทำให้การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การกำหนดบทบาทบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเป็นเรื่องที่ มีความละเอียดอ่อน ผู้ร่างจึงต้องทราบนโยบายของฝ่ายบริหารที่ชัดเจนแน่นอน รวมทั้งต้องพิจารณาถึง ภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดรอบคอบเสียก่อน จึงจะสามารถกำหนดบทบาทบัญญัติดังกล่าว ให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม และไม่มีปัญหาการโต้แย้งในทางปฏิบัติได้

(๔) การใช้ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” ในมาตรการรักษาการ

โดยที่ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ใช้ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” แทน “อำนาจหน้าที่” ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีบันทึกข้อความ เรื่อง การใช้ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” ในร่างกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของสำนักงานฯ ให้ใช้คำว่า “หน้าที่และอำนาจ” แทนคำว่า “อำนาจหน้าที่” ในร่างกฎหมายทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับพระราชบัญญัติหรือกฎหมายลำดับรอง สำหรับในบางกรณีอาจมีหน้าที่เพียงอย่างเดียวโดยไม่มีอำนาจตามมาด้วย แต่เมื่อใดก็ตาม ถ้ากฎหมาย ให้อำนาจต้องเขียน “หน้าที่และอำนาจ” เสมอ

ในการตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานฯ พบว่า มีการใช้ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” ในมาตรการรักษาการ ๒ กรณี ดังนี้

ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” ในส่วนของอำนาจของผู้รักษาการในการดำเนินการ ตามกฎหมาย

ตัวอย่าง

พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๕๖๑

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ใช้บังคับได้”

ถ้อยคำ “หน้าที่และอำนาจ” ในส่วนของกำหนดให้มีการดำเนินการเฉพาะ ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีแต่ละคนเท่านั้น

ตัวอย่าง

ร่างพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓/๒๕๖๑)

“มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขกับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๒๖/๒๕๖๑)

“มาตรา ๒๒ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ข้อบังคับ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ร่าง พระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๕๑/๒๕๖๑)

“มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีกา ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และอัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนด ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ และอัยการสูงสุดมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ข้อกำหนด ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ในการนี้ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ถ้อยคำที่ให้อำนาจผู้รักษาการในการดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องต่าง ๆ เช่น แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือออกกฎหมายลำดับรองนั้น ซึ่งเดิมตามที่ปรากฏในคู่มือแบบการร่างกฎหมายจะใช้คำว่า “มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ...กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” จะต้องใช้ถ้อยคำเป็น “มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจ...กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้” ด้วยหรือไม่ ดังที่ปรากฏตามพระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๕๖๑

กองหลักนิติบัญญัติพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ว่าการกำหนดอำนาจผู้รักษาการในการดำเนินการตามกฎหมายในเรื่องต่าง ๆ เช่น แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือออกกฎหมายลำดับรองนั้นจะเป็นกรณีที่กฎหมายให้อำนาจแก่ผู้รักษาการ ซึ่งเลขาธิการฯ ได้ให้แนวทางว่าเมื่อใดที่กฎหมายให้อำนาจต้องเขียน “หน้าที่และอำนาจ” เสมอ ก็ตาม แต่กรณีดังกล่าวเห็นได้ว่าเป็นกรณีที่ผู้รักษาการมี “อำนาจ” เพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยไม่ได้มี “หน้าที่” อย่างหนึ่งอย่างใดติดตามมาด้วย ในการนี้ จึงเห็นควรคงไว้ตามรูปแบบเดิม ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวทางที่สำนักงานฯ ได้ตรวจพิจารณาในร่างพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓/๒๕๖๑) ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๒๖/๒๕๖๑) และร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๕๑/๒๕๖๑)

(๕) หลักเกณฑ์ในการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย

จากการตรวจสอบพระราชบัญญัติที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันปรากฏว่า กฎหมายที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการมีจำนวนมากถึง ๑๕๓^{๓๗} ฉบับ ซึ่งเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับผู้รักษาการตามกฎหมายในตำแหน่งอื่น ซึ่งกองหลักนิติบัญญัติเห็นว่า การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

๑) กฎหมายฉบับนั้นเป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับภารกิจของหลายกระทรวง จึงจำเป็นต้องกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ เนื่องจากเห็นว่านายกรัฐมนตรีเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลและบังคับบัญชาสูงสุดของฝ่ายบริหารทุกกระทรวง เช่น ร่างพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ซึ่งมีหน่วยงานที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสวัสดิภาพของประชาชน กองทัพเรือ กรมศุลกากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กองบังคับการตำรวจน้ำ) กรมเจ้าท่า กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๒) กฎหมายฉบับนั้นเป็นกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีหรืออยู่ในการกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีโดยตรง เช่น พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มีสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าว

เมื่อพิจารณาแนวทางการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการในกฎหมายที่ผ่านมาแล้วจะเห็นได้ว่า หากภารกิจที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเกี่ยวข้องกับนายกรัฐมนตรีโดยตรงย่อมมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่การดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวข้องกับหน่วยงานจำนวนมาก จะถือว่าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นหรือไม่

^{๓๗} ดัชนีกฎหมายไทยจำแนกตามผู้รักษาการตามกฎหมาย.ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, มีนาคม ๒๕๖๑, น. ๑-๘

ที่ต้องกำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นนายกรัฐมนตรี ดังนั้น ในเรื่องนี้จึงมีประเด็นพิจารณาว่าการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นสมควรมีหลักเกณฑ์อย่างไรเพื่อมิให้การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายมีจำนวนมากเกินไป

(๖) ผู้รับผิดชอบการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อรัฐสภา ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายหรือเป็นกฎหมายที่ไม่มีผู้รักษาการ หรือกฎหมายที่บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า แม้มาตรการรักษาการจะเป็นบทบัญญัติหลักของกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ แต่อาจไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีบทบัญญัติมาตรการรักษาการในพระราชบัญญัติเสมอไป ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้บังคับกฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายของพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ ในกรณีที่เป็นกฎหมายที่วางหลักทั่วไป โดยไม่ได้กำหนดภาระแก่ฝ่ายบริหารที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้กฎหมายนั้นเกิดผลในทางปฏิบัติ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายที่บัญญัติหลักการทั่วไปโดยกำหนดว่า ถ้ามีกรณีที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้นจะต้องตราเป็นกฎหมายเฉพาะขึ้นมาอีกฉบับหนึ่ง เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือในกรณีที่เป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายหรือพระราชบัญญัติยกเลิกที่ไม่มีกรณีที่จะต้องดำเนินการหรือปฏิบัติตามกฎหมายอีกต่อไป ก็ไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติผู้รักษาการ

ประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาคือ ในกรณีที่กฎหมายนั้นเป็นเพียงร่างกฎหมายหรือเป็นกฎหมายที่ไม่มีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยเฉพาะการตรวจสอบหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ เช่น การตั้งกระทู้ถามหรือการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

กองหลักนิติบัญญัติได้ตรวจสอบแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ปรากฏว่า ในเรื่องนี้ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย (นายเรอเน่ กียอง) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึก เรื่อง ผู้มีอำนาจหน้าที่รักษาการตามกฎหมาย (เรื่องเสร็จที่ ๓๕/๒๔๗๙) ว่า นายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นประมุขในคณะรัฐบาลเป็นผู้ที่สมควรมีอำนาจให้คำอธิบายหรือคำตอบ หรือกำหนดให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งตอบแทนตน เหตุผลก็คือร่างพระราชบัญญัตินั้นยังคงเป็นร่างอยู่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่ารัฐมนตรีคนใดจะเป็นผู้รักษาการตามบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งยังมีได้ผ่านสภาหรือยังมิได้ใช้บังคับ ไม่มีใครรู้ได้ว่าในที่สุดรัฐมนตรีคนใดจะเป็นผู้รักษาการในเมื่อร่างนั้นประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว มีบ่อย ๆ ที่ร่างเดิมได้ระบุให้รัฐมนตรีคนหนึ่งเป็น “ผู้รักษาการ” แล้วในที่สุดได้เปลี่ยนไปเป็นรัฐมนตรีคนอื่น

สำหรับประมวลกฎหมายทั่ว ๆ ไปเป็นงานฝ่ายร่างกฎหมาย ซึ่งโดยปกติมีคณะผู้ร่างกฎหมายหลายคนเป็นผู้ดำเนินงาน คณะผู้ร่างกฎหมายต่างทำการติดต่อกับรัฐบาลทั้งสิ้น ในกรณีเช่นนี้จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า มีรัฐมนตรีคนใดโดยเฉพาะเป็นผู้รักษาการตามประมวลกฎหมาย ประมวลกฎหมายเป็นเรื่องนโยบายทั่วไป และเมื่อนายกรัฐมนตรีเองหรือรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีได้กำหนดตัวโดยตรงหรือโดยปริยาย เพื่อการนั้นอาจให้คำตอบในหลักการสำหรับคำถามใด ๆ อันเกี่ยวกับพระราชบัญญัติได้

โครงการสัมมนาฝึกอบรมและรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบการร่างกฎหมาย และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของนักกฎหมายกฤษฎีกา เรื่อง “มาตรการรักษาการ” วันศุกร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
ห้องวิสุทธิกษัตริย์ โรงแรมตริ่ง กรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาแนวทางการให้ความเห็นดังกล่าวแล้ว จึงเห็นได้ว่า ผู้รับผิดชอบการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อรัฐสภา ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายหรือเป็นกฎหมายที่ไม่มีผู้รักษาการคือ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายโดยตรงหรือโดยปริยาย

อย่างไรก็ดี ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการนั้น โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ผู้ที่จะถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจหรือถูกตั้งกระทู้ถาม ได้แก่ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้น ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการตั้งกระทู้ถามซึ่งกำหนดให้ผู้ตั้งกระทู้ถามต้องระบุชื่อเรื่องที่จะถามพร้อมระบุวัตถุประสงค์ว่าจะถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดด้วยรวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการอภิปรายไม่ไว้วางใจซึ่งกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องเข้าร่วมประชุมสภาเพื่อชี้แจงด้วยตนเอง ดังนั้น กองหลักนิติบัญญัติจึงมีความเห็นว่า กรณีที่กฎหมายกำหนดให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการ การตรวจสอบหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ เช่น การตั้งกระทู้ถาม หรือการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ย่อมไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ซึ่งอาจส่งผลทำให้การดำเนินการตามกฎหมายไม่สามารถเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ภาคผนวก ๑

บันทึก
เรื่อง ผู้รักษาการตามกฎหมาย

60824

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ได้มีหนังสือที่ ๒๑๒๑/๒๕๑๗ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ แจงมายังเราอธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ท่านนายกรัฐมนตรี มีความประสงค์ใครขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยจัดทำบันทึกว่า ตามกฎหมายทุกฉบับ ที่มีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น หมายความว่าอย่างไร และจะต้องปฏิบัติประการใดบ้าง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ จึงได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) พิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายครบคณะ) ได้พิจารณาแล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ความหมายของการมีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น ก็เพื่อที่จะให้มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งหรือหลายกระทรวง เป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ประโยชน์ในการที่มีบทบัญญัติเรื่องผู้รักษาการตามกฎหมายจึงมีดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้มีรัฐมนตรีเจ้าของเรื่องแน่นอนซึ่งถ้าจะไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้รักษาการตามกฎหมายแล้วก็ยากที่จะทราบได้ว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดจะเป็นผู้ปฏิบัติ การให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น เช่นการเตรียมร่างพระราชกฤษฎีกา ระเบียบหรือประมวลกฎหมาย ส่งงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ และวางระเบียบปฏิบัติเป็นรายละเอียด ตลอดจนการพิมพ์แบบพิมพ์และแบบฟอร์ม และการติดต่อกับราษฎรผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมายนั้น ๆ อีกด้วย ได้ ฉะนั้นหากกฎหมายจะไม่มีบทบัญญัติกล่าวถึงผู้รักษาการให้ เป็นไปตามกฎหมายก็อาจ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหลายกระทรวงรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ฉบับเดียวกัน และอาจปฏิบัติงานราชการหรือชู้กัน หรืออาจไม่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดปฏิบัติกรให้ เป็นไปตามกฎหมายนั้นเลย เพราะเขาใจว่าเป็นหน้าที่ของอีกกระทรวงหนึ่ง

(๒) ในด้านการบังคับกฎหมาย บทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการตามกฎหมายยังทำให้ สถานูณ์แทนราษฎรอยู่ในฐานะที่จะวินิจฉัยได้ว่า การปฏิบัติกรให้ เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ สมควรจะมีบทบัญญัติเป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใด จึงจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัด

(๓) ทำให้สถานูณ์แทนราษฎรอยู่ในฐานะที่จะควบคุมราชการแผ่นดินความวิบัติทาง รัฐธรรมนูญได้สะดวกยิ่งขึ้น เพราะเมื่อการปฏิบัติกรให้ เป็นไปตามกฎหมายนั้นขาดก บกพรองหรือไม่เหมาะสม สมาริก็อาจตั้งกระทูตามรัฐธรรมนูญผู้รักษาการตามกฎหมาย หรือ อาจเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นรายตัวได้

(4) ทำให้ราษฎรสามารถคัดค้านทางราชการเกี่ยวกับกฎปฏิบัติตามกฎหมายใดก็ตาม เพราะบทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการตามกฎหมายทั่วไป หรือบทบัญญัติว่ากระทรวงใดเป็นเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒ การที่จะบัญญัติไว้ในกฎหมายใดให้มีรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นหรือไม่ ก็แล้วแต่ว่ากฎหมายฉบับนั้นมีลักษณะซึ่งถ้าจะมีบทบัญญัติให้มีรัฐมนตรีรักษาการ จะอำนวยความสะดวกแก่การปฏิบัติงานแล้วหรือไม่ กฎหมายบางฉบับที่มีลักษณะเช่นนั้นไม่ คงเว้นกฎหมายที่มีองค์วางหลักกลาง ๆ ทั่ว ๆ ไปไว้ อาทิ บัญญัติกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลโดยไม่มีข้อกำหนดการระงับยวดยิ่งที่จะยกค่าเป็นกรณีพิเศษเพื่อข้อยกเว้นกฎหมายนั้น เกิดผล เว้นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายลักษณะอาญา หรือกฎหมายที่มีองค์ตั้งจากทั่วไปไว้และกำหนดว่าถ้ามีการระงับของปฏิบัติการตามกฎหมายนั้น ก็จะต้องตราเป็นกฎหมายเฉพาะกรณีนั้นขึ้นอีกชั้นหนึ่ง เว้นกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เป็นคน กฎหมายที่มีลักษณะเช่นว่านี้ หากมีเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องให้มีบทบัญญัติให้มีรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมายนั้น ๆ ไม่ อื่น กฎหมายที่มีองค์ตั้งจากกฎหมายเดิมโดยไม่ได้มีบทบัญญัติกำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องปฏิบัติการใด เพื่อผลแห่งการยกเลิกนั้นก็ กฎหมายที่ตราขึ้นหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมโดยมีบทบัญญัติกฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเข้าไต่อยู่ในกฎหมายเดิมโดยอัตโนมัติ และไม่มีบทบัญญัติเป็นเอกเทศอันทำให้ฝ่ายบริหารมีภาระใดอันใหม่ และกฎหมายเดิมมีรัฐมนตรีรักษาการอยู่แล้ว หรือไม่มี เพราะควายเหตุเป็นกฎหมายที่มีลักษณะไม่ต้องควยความประสงค์ที่จะต้องมีผู้รักษาการดังกล่าวมาข้างต้นก็ดี กฎหมายเหล่านี้ก็ไม่ต้องมีบทบัญญัติให้มีรัฐมนตรีรักษาการเช่นเดียวกัน

ข้อ ๓ เมื่อมีบทบัญญัติว่าด้วยผู้รักษาการตามกฎหมายแล้ว จะต้องปฏิบัติดังนี้

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงซึ่งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายจะต้องสั่งการและควบคุมให้มีการปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ในกรณีกฎหมายฉบับนี้เกี่ยวข้องกับรัฐมนตรีว่าการหลายกระทรวง เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามกฎหมาย นี้ เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีทั้งกล่าวที่จะดำเนินการ ไปเข้าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน ในกรณีที่จะต้องมีการประสานงานกับกระทรวงทบวง กรมอื่น ก็ต้องมีการประชุมปรึกษากัน

(๒) ในกรณีที่มีการดำเนินการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยสภาผู้แทนราษฎร คือ กระทั่งถามหรือเปิดอภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายใด โดยปกติ เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นจะต้องเป็นเจ้าของ เรื่องที่จะต้องชี้แจงต่อสภา

อนึ่ง นายพิบูล มุลอง ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมายได้จัดทำบันทึกกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ จึงขอเสนอมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ภาคผนวก ๒

๐๘๒๕๘

บันทึก

คณะกรรมการกฤษฎีกา
กรมร่างกฎหมาย

ที่ ๕๗๗/๖๐๗๙

วันที่ ๑๗ กรกฎาคม

พ.ศ. ๒๔ ๗๙

เรื่อง เสนอความเห็น ของที่ปรึกษาในการร่างกฎหมายเรื่องหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรมในสถาบันพระราชฎ

หนังสือที่ ฎ.๑๑๔๑๖/๒๔๗๙ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๔๗๙ ให้นาย อาร์.กียอง

ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมายแสดงความเห็นเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะแถลงและ
อภิปรายชี้แจงร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งมีหลักการแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งมีได้อยู่ในหน้าที่
ของกระทรวงใดโดยจะเพาะ (เช่น ประมวลกฎหมายต่าง ๆ) ว่าควรจะอยู่ในหน้าที่ของ
กระทรวงยุติธรรมหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอื่นใดโดยละเอียด พร้อมทั้งระเบียบแบบ
แผนที่ปฏิบัติในต่างประเทศ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

บัดนี้ ได้รับรายงานจากนาย อาร์.กียอง ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมายว่า
ได้ตรวจพิจารณาเรื่องดังกล่าวนี้เสร็จแล้ว มีความเห็นว่าการตอบกระทู้ถามหรือแถลงและ
อภิปรายชี้แจงร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ในสถาบันพระราชฎนั้นจะให้ถือว่าเป็นหน้าที่โดยตรง
ของรัฐมนตรีคนหนึ่งคนใดนั้นไม่เป็นการสมควร เพราะถึงแม้ว่าเวลานี้ตามหลักของกรร่าง
กฎหมายในประเทศไทย ร่าง พระราชบัญญัติย่อมมีบทบัญญัติกำหนดให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็น
ผู้รักษากรและปฏิบัติกรตามกฎหมายนั้นก็ แต่กรกฎหมายฉบับนั้นยังอยู่ในระหว่าง
พิจารณาที่ย่อมเป็นฉบับร่างอยู่นั้นเอง จึงไม่แน่ว่ารัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ในร่างบทบัญญัติฉบับ
นั้นจะได้เป็นผู้รักษากรเสมอไป และแม้ถึงว่าการแก้ไขประมวลกฎหมาย เช่นในการเพิ่มเติม
ใช้ความใหม่แทน หรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายและพาณิชย์ก็ และกรใดใดที่

- ยังเป็น -
ล.ท.ท.

08260

ยังเป็นร่างอยู่ จะไปวินิจฉัยว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมควร เป็นผู้สนับสนุนนั้น
ก็ยังไม่สมควรอีก ความพิสดารปรากฏในคำแปลรายงานของนาย อาร. กียอง ที่ปรึกษา
ในการร่างกฎหมายที่ได้เสนอมาร่วมกับบันทึกนี้ ๒๐ ฉบับ.

เสนาธิการ.

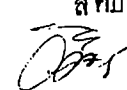
กรมการปกครอง
บันทึกของกรมร่างกฎหมาย

ที่ ๘๓๗ / ๒๕๓๗

พลตรีมนตรี
.....
.....
.....

เรื่อง เสนอความเห็นของที่ปรึกษาในกระทรวงยุติธรรม เรื่อง ขอให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในศาลฎีกาพิจารณารวม ๑๐ ฉบับ
ข้าพเจ้าได้รวบรวมแล้วเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๓๗

ลงชื่อ ผู้รับ

ส.ค.บ. พิมพ์
 ทาน

คำแปล

(สำเนา)

ห้องที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย

๒๓ มิถุนายน ๒๔๗๘

จาก ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย

ถึง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตามหนังสือของท่านลงวันที่ ๑๔ เมษายน ค.ศ. นี้ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้ข้าพเจ้าเสนอความเห็นปัญหาว่า ร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งมีหลักการแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ อันไม่อยู่ในหน้าที่ของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใด โดยเฉพาะ (เช่น ประมวลกฎหมายต่าง ๆ) นั้น ควรอยู่ในหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอื่นใด นั้น ข้าพเจ้าได้รับทราบแล้ว

เท่าที่มีกล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญของต่างประเทศหรือข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาในต่างประเทศ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ Question (กระทู้ถาม) หรือ Interpellations (การ เบิกอภิปรายทั่วไป) เรื่องนี้ไม่มีประโยชน์ในการวินิจฉัยการพิจารณาพระราชบัญญัติในสภาผู้แทนราษฎร เพราะในกรณีนี้

- รัฐบาล -

(๑) ตามข้อบังคับของสภาแอมเบอร์ฝรั่งเศส ปี ค.ศ. ๑๙๐๘ (ข้อ ๔๗ และ ๔๘) สมาชิกมีอำนาจที่จะตั้งกระทู้ถาม (question) ต่อเสนาบดีคนใดคนหนึ่งได้ แต่ต้องแจ้งให้เสนาบดีผู้นั้นทราบล่วงหน้าและในสภาเซเนตฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกัน ในส่วนเรื่องการ เบิกอภิปรายทั่วไป (interpellation) ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญยิ่งกว่า เพราะสภาแอมเบอร์จะต้องมีการลงมตินั้น ถ้าการเปิดอภิปรายนี้เกี่ยวข้องกับการกระทำหรือคำวินิจฉัยของเสนาบดีคนใดคนหนึ่งโดยเฉพะแล้ว เสนาบดีคนนั้นต้องตอบด้วยตนเอง แต่ถ้ามหาเสนาบดีมีสิทธิที่จะสอดเข้ามีส่วนในการตอบด้วยเมื่อเห็นสมควรและอาจมีผู้เชี่ยวชาญในทางเทคนิคเพราะเรื่องเข้าช่วยให้คำแนะนำแก่เสนาบดีผู้นั้นในการที่จะให้คำตอบ ในประเทศอังกฤษคามที่ปฏิบัติได้ใช้วิธีตั้งกระทู้ถาม (question) มาก กระทู้ถามทั้งหลายนี้ตั้งถามแก่เสนาบดีเจ้าหน้าที่ทั้งสิ้น แต่การขอให้เบิกอภิปราย (interpellation) อย่างแท้จริงนั้นไม่มี แต่คำนี้ก็ได้ใช้เรียกกันเป็นการผิดพลาดสำหรับประเทศผู้เป็นรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า เมื่อสมาชิกคนใดตั้งกระทู้ถามแล้ว "เสนาบดีว่าการกระทรวงจะต้องตอบทันที หรือมิฉะนั้นจะต้องกำหนดวันที่จะให้คำตอบ" แต่อาจจะมีการลงมติได้ ฉะนั้นวิธีของผู้นั้นจึงเป็นการสมานรูปในระหว่างวิธีของฝรั่งเศสและอังกฤษ.

รัฐบาลจะต้องถูกร้องขอ หรือต้องให้คำอธิบายประกอบร่างนั้น เห็นได้ชัดว่าในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามหรือในกฎหมายสยามใด ๆ หาได้วางหลักเกณฑ์ไว้ให้ปฏิบัติไม่ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าเกี่ยวเป็นเรื่องนโยบายภายในมากกว่าปัญหาทางกฎหมายหรือทางบริหาร ด้วยเหตุนี้แหละจึงปรากฏว่า ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งมีรัฐสภา แท้ที่จริงเป็นแต่เพียงวิธีปฏิบัติซึ่งรัฐบาลได้วางขึ้นไว้และได้รับความเห็นชอบของสภาตามระเบียบโดยปริยายเสมอมา

ตามปัญหาที่ถามมา มีกรณีที่จะต้องพิจารณา ๒ ประการ ดังต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติกรณตามกฎหมายที่ใช้อยู่ ในข้อที่ว่ารัฐมนตรีคนใด

จะต้องตอบคำถามอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่งนั้นไม่เป็นการยากและยิ่งกว่านั้น คณะรัฐมนตรีหาได้ถามถึงปัญหาข้อนี้ไม่

๒. ร่างพระราชบัญญัติ ความลำบากจะมีขึ้นก็ในเมื่อสภาจะต้องพิจารณา

หรือปรึกษาร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งสมาชิกสภาหรือรัฐบาลเป็นผู้เสนอไม่จำเป็นว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นจะเป็นเรื่องใหม่ทั้งเรื่องหรือว่าจะใช้ความอย่างอื่นแทนข้อความบางอย่างซึ่งยังคงใช้อยู่ในกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง หรือแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งยังคงใช้อยู่ ฉะนั้นจึงอาจยอมรับได้ว่าในบรรดากรณีดังกล่าวมาแล้วนั้นนายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นประมุขในคณะรัฐบาล เป็นผู้ที่มีสมควร มีอำนาจให้คำอธิบายหรือคำตอบหรือกำหนดให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งตอบแทนตน เหตุผลก็คือร่างพระราชบัญญัตินั้นยังคงเป็นร่างอยู่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่ารัฐมนตรีคนใดจะเป็นผู้รักษาการตามบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งยังมีใ้ผ่านสภาหรือยังมิได้ใช้บังคับ ไม่มีใครรู้ได้ว่าในที่สุดรัฐมนตรีคนใดจะเป็นผู้รักษาการในเมื่อร่างนั้นประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว มีบ่อย ๆ ที่ร่างเดิมได้ระบุให้รัฐมนตรีคนหนึ่งเป็น "ผู้รักษาการ" แล้วในที่สุดได้เปลี่ยนไปเป็นรัฐมนตรีคนอื่น เนื่องจากเหตุผลทางเทคนิคบางประการ

หลักทั่วไปที่ว่านายกรัฐมนตรี เป็นผู้ให้คำตอบหรือกำหนดให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งตอบแทนดังกล่าวนี้ ควรใช้ในทุกกรณี โดยปกติย่อมใช้ในทุกกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เวลานี้ตามหลักของการร่างกฎหมายในประเทศสยาม ร่างพระราชบัญญัติย่อมมีบทบัญญัติกำหนดให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาการและปฏิบัติการตามกฎหมายนั้น และซึ่งความธรรมดาที่ใหม่มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีนี้ เหตุผลก็เป็นเช่นเดียวกัน กล่าวคือ บทบัญญัตินั้นก็ยังคงเป็นเพียงร่างอยู่นั่นเอง และถ้าร่างนั้นมีบทบัญญัติระบุว่าให้รัฐมนตรีคนใดเป็นผู้รักษาการแล้ว โดยปกตินายกรัฐมนตรีก็น่าจะแต่งตั้งรัฐมนตรีคนนั้นให้เป็นผู้สนับสนุนและให้คำอธิบายเกี่ยวแก่ร่างพระราชบัญญัตินั้น แต่ทั้งนี้ก็เป็นแต่เพียงอนุมานเอาว่าน่าจะเป็นดังนี้เท่านั้น

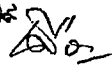
(ข) สำหรับกรณีที่ว่าพระราชบัญญัติไม่มีบทบัญญัติระบุให้รัฐมนตรีคนใดเป็นผู้รักษาการ ควรใช้หลักที่ว่านี้ก็ได้เต็มที่ คือ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีคนใด ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้กำหนดตัวไว้ตามที่เห็นสมควรจะต้องเป็นผู้สนับสนุนและให้คำอธิบายประกอบร่างพระราชบัญญัตินั้น เรื่องเช่นนี้อาจจะเกิดขึ้นได้โดยมากในกรณีซึ่งมีการเพิ่มเติมใช้ความใหม่แทน หรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย ในต่างประเทศบางประเทศ (มีฝรั่งเศส อิตาลี เบลเยียม) ปรากฏบ่อย ๆ ว่าประมวลกฎหมายหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายที่ใช้อยู่ใน ใ้มอบหมายให้อยู่ในหน้าที่คณะกรรมการซึ่งดำเนินงานอยู่ในความอำนวยการของกระทรวงยุติธรรม และบางครั้งเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมก็เข้านั่งเป็นประธานคณะกรรมการนั้นเอง สำหรับกรณีเช่นนี้แล้วเป็นธรรมดาอยู่เองที่เสนาบดีกระทรวงยุติธรรมจะต้องรับผิดชอบในกิจการงานนั้นและจำจะต้องเป็นผู้สนับสนุนแต่ในประเทศสยาม กรณีหาเป็นเช่นนั้นไม่ โดยเหตุที่การทำประมวลกฎหมายทั่วไปเป็นงานฝ่ายร่างกฎหมายซึ่งโดยปกติมีคณะผู้ร่างกฎหมายหลายคน เป็นผู้ดำเนินงาน คณะผู้ร่างกฎหมายต่างทำการติดต่อกับรัฐบาลทั้งสิ้น หากใดติดต่อกับกระทรวงยุติธรรมไม่ ในกรณีเช่นนี้จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า มีรัฐมนตรีคนใดโดยจะเพาะเป็นผู้รักษาการตามประมวลกฎหมาย ประมวลกฎหมายเป็นเรื่องนโยบายทั่วไป และเมื่อนายกรัฐมนตรีเองหรือรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีได้กำหนดตัวโดยตรงหรือโดยปริยาย เพื่อการนั้นอาจให้คำตอบในหลักการสำหรับคำถามใด ๆ อันเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติได้ คงได้กล่าวมาข้างต้นเช่นนี้แล้ว จึงไม่ต้องสงสัยสำหรับกรณีประมวลกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งไม่ใคร่ระบุรัฐมนตรีคนใดเป็นผู้รักษาการ (ประมวลกฎหมายแพ่ง ประมวลกฎหมายอาญา) ก็ต้องใช้หลักนี้เหมือนกัน

อาจมีข้อคัดค้านได้ว่า ประมวลกฎหมายบางฉบับระบุรัฐมนตรีคนหนึ่งไว้โดยจะเพาะให้เป็นผู้รักษาการ (เช่น ม. ๕ แห่งพระราชบัญญัติ ให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ระบุรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และ ม. ๕ แห่ง พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ระบุรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติแต่เพียงว่า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงเท่านั้น เพราะยากที่จะสังเกตเห็นได้ว่า รัฐมนตรีคนอื่นมีหน้าที่รักษาการในกระบวนการพิจารณาความแพ่งซึ่งดำเนินอยู่ในศาลยุติธรรมทั้งหลาย) ยิ่งกว่านั้น บางครั้งในประมวลกฎหมายยังมีระบุให้รัฐมนตรีคนนั้นคนนี้โดยจะเพาะมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามบทมาตราใดมาตราหนึ่ง เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือ

- รัฐมนตรี -

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ตามความในมาตรา ๑๖๗๒ แห่งประมวลกฎหมาย
 แพ่งและพาณิชย์ (วาทายพินัยกรรม) แม้สำหรับประมวลกฎหมายที่กล่าวมาแล้วข้าง
 ต้น ถ้าตราบังคับที่ประมวลกฎหมายนั้นยังคงเป็นร่างอยู่ ก็ควรใช้หลักที่กล่าวแล้ว
 บังคับได้ การที่ได้มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้รัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการต่างประเทศหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ใช้บทบัญญัตินั้น ๆ
 และออกกฎกระทรวงได้ (เช่น มาตรา ๑๖๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 ซึ่งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น) เช่นนี้ จะให้ไปวินิจฉัยว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติ
 ธรรมควรเป็นผู้สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการแก้ไขประมวลกฎหมายเช่นใน
 การเพิ่มเติมข้อความใหม่แทน, หรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 ครบเท่าที่ร่างพระราชบัญญัติยังเป็นแต่เพียงร่างอยู่ได้อย่างไร ฉะนั้นจึงเห็นว่า
 ควรใช้หลักซึ่งได้เสนอมานี้แล้วข้างต้นดีกว่า ซึ่งจะไม่เป็นทางเสียหายแก่ประการใด
 ทั้งเป็นการเหมาะสมกับลักษณะของประมวลกฎหมายด้วย.

ขอแสดงความนับถือ
 (ลงนาม) อาร์.กียอง

ส่งพร้อมกับหนังสือที่ ๔๗๔/๒๕๗๕ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๗๕

 สอนิม พิมพ์
 ทาน

ภาคผนวก ๓

ภาคผนวก ๓
แนวทางการเขียนมาตรารักษาการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. การเขียนมาตรารักษาการตามแบบที่กำหนดในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

๑.๑ กรณีมีผู้รักษาการคนเดียว มีรูปแบบการเขียน ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้ประธาน...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้ประธาน...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ กรณีมีผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีรูปแบบการเขียน ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง/ประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

๒. การเขียนมาตรารักษาการที่ยังไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

๒.๑ กรณีมีผู้รักษาการคนเดียว มีรูปแบบการเขียนแตกต่างไปจากคู่มือแบบการร่างกฎหมาย ๒ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจ... และออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง (กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยค่านึงถึง...ก็ได้

(กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๒.๒ กรณีมีผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีรูปแบบการเขียนแตกต่างไปจากคู่มือแบบการร่างกฎหมาย ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้ประธาน... และประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้ประธาน... และนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ (กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...

(กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

แนวทางการเขียนมาตรฐานรักษาการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. การเขียนมาตรฐานรักษาการตามแบบที่กำหนดในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

๑.๑ กรณีมีผู้รักษาการคนเดียว มีรูปแบบการเขียน ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง หรือรัฐมนตรีว่าการทบวงใดทบวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา - วงแหวนรอบนอก กรุงเทพมหานคร ในท้องที่เขตบางเขน เขตสายไหม และเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕. พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๓๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๘. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๙. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๐. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๑. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๒. พระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๓. พระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๔. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๕. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๖. พระราชบัญญัติสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา พ.ศ. ๒๕๕๕
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๗. พระราชบัญญัติสัญญาชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕
มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๘. พระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕
มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๙. พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๐. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๑. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๖
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๒. พระราชบัญญัติการรับขนของทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๖
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๓. พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๕. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๖. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๗. พระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๙) พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๙. พระราชบัญญัติการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๐. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗
มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓๑. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๒. พระราชบัญญัติกำหนดวิถีสถาณะผู้สำเร็จวิชาการทหาร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๓. พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๓๗ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๔. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๕. พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๔๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๖. พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๗. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์
เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๘. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๙. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๔๐. พระราชบัญญัติการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่แต่งตั้งตามประกาศและคำสั่งของคณะกรรมการ
ความสงบแห่งชาติบางฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๔๑. พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๔๒. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๒๐ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔๓. พระราชกำหนดการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

๔๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

๔๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

๔๖. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔๗. พระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔๘. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๓๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔๙. พระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๒๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๐. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๒๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๑. พระราชบัญญัติการให้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๒. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๓. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๕. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๖. พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๗. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๘. พระราชบัญญัติพัฒนาระบบมาตรฐานวิทยุแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕๙. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖๐. พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียน
บวกสาม พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๔๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖๓. พระราชบัญญัติสถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖๔. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๓๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖๕. พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

๖๖. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๔๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๖๗. พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๖๘. พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๖๙. พระราชบัญญัติการเรียกเงินสมทบเข้ากองทุนระหว่างประเทศเพื่อชดใช้ความเสียหายจากมลพิษน้ำมันอันเกิดจากเรือ พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗๐. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗๑. พระราชบัญญัติบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗๒. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗๓. พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗๔. พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗๕. พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๖๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชกำหนดนี้
๗๖. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗๗. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗๘. พระราชบัญญัติการกลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗๙. พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ (ที่ยังไม่ประกาศเป็นกฎหมาย) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. ร่างพระราชบัญญัติขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๙๓/๒๕๕๑)

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๗๘/๒๕๕๒)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๓๐/๒๕๕๒)

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ร่างพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๔๒/๒๕๕๒)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕. ร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๘๘/๒๕๕๒)

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปและพัฒนาระบบการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.

(เรื่องเสร็จที่ ๘๒๗/๒๕๕๒)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๕/๒๕๕๓)

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมยาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๘๒/๒๕๕๓)

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๙. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ พ.ศ.

(เรื่องเสร็จที่ ๒๑๐/๒๕๕๓)

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๙๒/๒๕๕๓)
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๑. ร่างพระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๑๘-๓๒๑/๒๕๕๓)
มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๒. ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๔๘/๒๕๕๓)
มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๓. ร่างพระราชบัญญัติพัฒนาเมือง พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๖๑/๒๕๕๓)
มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๔. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๖๖-๔๘๐/๒๕๕๓)
มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๕. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๐๕/๒๕๕๓)
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๖. ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๕๕/๒๕๕๓)
มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๗. ร่างพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๐๙/๒๕๕๓)
มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๘. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๓/๒๕๕๔)
มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๙. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ.
(เรื่องเสร็จที่ ๒๖๒/๒๕๕๔)
มาตรา ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๐. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๖๙/๒๕๕๔)
(โอนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปเป็นของกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒๑. ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๗๙/๒๕๕๖)
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๒. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๕๔/๒๕๕๖)
มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๐๑/๒๕๕๖)
มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๔. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๐๓/๒๕๕๘)
มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๒๘/๒๕๕๘)
มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๖. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๑๗/๒๕๕๘)
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๗. ร่างพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๗๔/๒๕๕๘)
มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๘. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันภูมิราชธรรม พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๓๓/๒๕๕๙)
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๙. ร่างพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๑๒/๒๕๖๐)
มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๐. ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๖๖๗/๒๕๖๐)
มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๑. ร่างพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๕๓/๒๕๖๐)
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓๒. ร่างพระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๓/๒๕๖๐)
มาตรา ๖๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๓. ร่างพระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๔/๒๕๖๐)
มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓๔. ร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๕/๒๕๖๐)
มาตรา ๖๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... ก้อออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะ เป็นนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง หรือรัฐมนตรีว่าการทบวงใดทบวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ การออกกฎเพื่อกำหนดรายละเอียดของกฎหมายนั้น หากมิได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแล้ว จะไม่ต้องกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎ เว้นแต่การให้อำนาจออกกฎเกี่ยวกับการกำหนด ลด หรือยกเว้น อัตราค่าธรรมเนียม

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงาน ก้อออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานต้องกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒. พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ก้อให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓. พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ก้อออกกฎกระทรวงและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๔. พระราชบัญญัติจดหมายเหตุแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๕. พระราชบัญญัติวิชาชีพล้างคางสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๖. พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๗. พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๘. พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๙. พระราชบัญญัติการขุมนุมนสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๐. พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๑. พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๑๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นหรือออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

๑๒. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียน สารวัตร และสัตวแพทย์ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น กักออกประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๓. พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๔. พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๕. พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๖. พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๗. พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๘. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่น ตลอดจนออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๙. พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๐. พระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๑. พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๒. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นกับออกประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๔. พระราชบัญญัติควบคุมการขอตาน พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๒๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และประกาศจัดตั้งสถานคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๒๕. พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานคุมประพฤติ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๖. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๗. พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม รวมทั้งออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๘. พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒๙. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๐. พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๓๑. พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๒. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๓. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือยกเว้นไม่เก็บค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๔. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานศุลกากร กับออกกฎกระทรวงในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดท่า ที่ หรือสนามบินใด ๆ ในราชอาณาจักรให้เป็นด่านศุลกากร โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการทางศุลกากรตามความเห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้ รวมทั้งระบุเขตศุลกากรของด่านศุลกากรนั้น

(๒) กำหนดที่ใด ๆ ให้เป็นด่านพรมแดน โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการทางศุลกากรตามความเห็นสมควรไว้ด้วยก็ได้

(๓) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการยื่นใบขนสินค้าและการชำระอากร สำหรับของที่นำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่มีลักษณะพิเศษหรือมีเหตุจำเป็น

(๕) กำหนดชนิดหรือประเภทของสินค้าอันตราย การเก็บและการขนถ่ายสินค้าอันตรายที่อยู่ในเขตศุลกากรและที่นำออกไปจากเขตศุลกากร รวมทั้งวิธีการจัดเก็บอากรสำหรับสินค้าอันตรายดังกล่าว

(๖) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๕. พระราชบัญญัติการปฏิบัติตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๖. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชกำหนดนี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชกำหนดนี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๗. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓๘. พระราชบัญญัตินโยบายการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๓๙. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๔๐. พระราชบัญญัติการบริหารการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่และอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ (ที่ยังไม่ประกาศเป็นกฎหมาย) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๕๑๕/๒๕๕๒)

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุข พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๔๐/๒๕๕๒)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓. ร่างพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๘-๘๑๙/๒๕๕๒)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๔. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการกองทุนชกาท พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๗๘/๒๕๕๓)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๕. ร่างพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๔๑/๒๕๕๔)

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าทำการ และค่าใช้จ่ายอื่นไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

๖. ร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๒/๒๕๕๘)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม กำหนดค่าป่วยการ และกำหนดกิจการอื่น กับออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๗. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๑๓๕/๒๕๕๘)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๘. ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๒๗/๒๕๕๘)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออกระเบียบและคำสั่งเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๙. ร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๕๒/๒๕๕๘)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม กำหนดค่าป่วยการ และกำหนดกิจการอื่น กับออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๐. ร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเลี้ยงโชค พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๖๘/๒๕๕๙)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๑. ร่างพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๖๙/๒๕๕๙)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีการพนัน และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ เงื่อนไขในการเล่นพนัน และแบบใบอนุญาต เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๒. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๘๔/๒๕๖๐)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๓. ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๗๑/๒๕๖๐)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๔. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมมาตรฐานผู้ฝึกสอนกีฬาและผู้ตัดสินกีฬา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๐/๒๕๖๐)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๕. ร่างพระราชบัญญัติการวิจัยในมนุษย์ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๒/๒๕๖๐)

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๖. ร่างพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๙ - ๘๒๐/๒๕๖๐)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงมหาดไทยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๗. ร่างพระราชบัญญัติการยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๙๒๔/๒๕๖๐)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๑๘. ร่างพระราชบัญญัติการชลประทาน พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๖๙/๒๕๖๐)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดทางน้ำชลประทานแต่ละสายหรือแต่ละเขตที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน และอัตราค่าชลประทานที่จะเรียกเก็บจากผู้ใช้น้ำ การจัดเก็บค่าชลประทาน และระยะเวลาชำระค่าชลประทานหรือเงินเพิ่ม ตลอดจนการลดหรือยกเว้นค่าชลประทาน ทั้งนี้ จะกำหนดให้แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการใช้น้ำ ลักษณะการใช้น้ำ หรือปริมาณการใช้น้ำก็ได้

(๒) กำหนดอัตราค่าบำรุงทางน้ำชลประทาน การจัดเก็บค่าบำรุงทางน้ำชลประทาน และการลดหรือยกเว้นค่าบำรุงทางน้ำชลประทาน

(๓) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม

(๔) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้ประธาน...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหาร แต่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา รักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. พระราชบัญญัติองค์การและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๖ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๕ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๓. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๒๓ ให้ประธานรัฐสภา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๕. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ๒๕๕๕
มาตรา ๕ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๖. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. ๒๕๕๕
มาตรา ๕ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๗. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๕
มาตรา ๕ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๘. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖
มาตรา ๑๕ ให้ประธานรัฐสภา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๙. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๑ ให้ประธานศาลฎีกา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๑. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๑ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๑ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดี
ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๔. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๑ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๕. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
๑๖. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๑๓ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๗. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘
มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๘. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙
มาตรา ๙ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๑๙. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๔๓ ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๐. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๑๑ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
๒๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒๒. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๙ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒๓. พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ (ที่ยังไม่ประกาศเป็นกฎหมาย) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๕๙/๒๕๕๒)

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ร่างพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๔/๒๕๕๓)

มาตรา ๑๖ ให้ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๕

มาตรา .. ให้ประธาน...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ...
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารแต่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา รักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว และเที่ยงธรรม และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๑.๒ กรณีมีผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีรูปแบบการเขียน ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๓๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองการประชุมภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ครั้งที่ ๑๖ ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. พระราชบัญญัติการส่งออกปอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕. พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ (ที่ยังไม่ประกาศเป็นกฎหมาย) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๙/๒๕๕๔)

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๒๗๔/๒๕๕๔)

มาตรา ๒๐ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๑๔๙/๒๕๕๘)

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๒๑๖/๒๕๕๘)

มาตรา ๒๗ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๕. ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๗๐/๒๕๕๙)

มาตรา ๔๖ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๗๖๓-๗๖๔/๒๕๖๐)

มาตรา ๒๗ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ให้ดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีแต่ละคนเท่านั้น

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

๑. พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๑๗ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

๒. พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬารักษ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

๓. พระราชบัญญัติให้อำนาจปฏิบัติการเกี่ยวกับธนาคารเพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

๔. พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬารักษ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

หมายเหตุ ในบางกรณีอาจกำหนดให้รัฐมนตรีกับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ เช่น ประธานศาลฎีกา ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการรักษาการตามพระราชบัญญัตินั้นให้ดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคนเท่านั้น

ตัวอย่างเช่น

๑. ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. (แบบที่ ๑) (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๐/๒๕๕๑)

มาตรา ๑๙ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

๒. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๘๓๑/๒๕๕๒)

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน”

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการใช้อำนาจหรือการออกกฎจะต้องดำเนินการร่วมกัน

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ระเบียบและประกาศ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ (ที่ยังไม่ประกาศเป็นกฎหมาย) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๙๔/๒๕๕๔)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกันเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง/ทบวง/ประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออกกฎกระทรวง... เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย หรือกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีกับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา ร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการใช้อำนาจหรือการออกกฎไม่ต้องดำเนินการร่วมกัน แต่ให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคนเท่านั้น

กฎหมายตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

(ก) กรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย โดยในการใช้อำนาจหรือการออกกฎไม่ต้องดำเนินการร่วมกัน แต่ให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคน

๑. พระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๒๙ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒. พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงหรือระเบียบนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๕. พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๖. พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๗. พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามารยาตการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(ข) กรณีกำหนดให้รัฐมนตรีกับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ ร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย โดยในการใช้อำนาจหรือการออกกฎไม่ต้องดำเนินการร่วมกัน แต่ให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคน

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ หรือระเบียบ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ (ที่ยังไม่ประกาศเป็นกฎหมาย) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๐

(ก) กรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย โดยในการใช้อำนาจหรือการออกกฎไม่ต้องดำเนินการร่วมกัน แต่ให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคน

๑. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามสิ่งยวดยุติกรรมอันตราย พ.ศ. (เรื่องเสร็จ ๒๓๘/๒๕๕๓)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒. ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นความผิดทางอาญาให้แก่ผู้นำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด หรือยุทธภัณฑ์ที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือที่กฎหมายห้ามออกใบอนุญาตมามอบให้แก่ทางราชการ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๖๒/๒๕๕๓)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ประกาศกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๔๖๖-๔๘๐/๒๕๕๓)

มาตรา ๒๑ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

(ข) กรณีกำหนดให้รัฐมนตรีกับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติ ร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย โดยในการใช้อำนาจหรือการออกกฎไม่ต้องดำเนินการร่วมกัน แต่ให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคน

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๙๑๖/๒๕๕๖)

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒. การเขียนมาตรการรักษาการที่ยังไม่มีการกำหนดไว้ในคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

๒.๑ กรณีมีผู้รักษาการคนเดียว มีรูปแบบการเขียนแตกต่างไปจากคู่มือแบบการร่างกฎหมาย ๒ แบบดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจ... และออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง (กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย และกำหนดให้มีรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่น โดยให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

ตัวอย่างเช่น

- ร่างพระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๓๙๔/๒๕๕๘)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และยกเว้นค่าธรรมเนียม และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกับประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของแต่ละกระทรวง

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๒

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กักออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยค่านึงถึง...ก็ได้ (กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีผู้เดียว ไม่ว่าจะป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย และในกรณีที่ให้อำนาจผู้รักษาการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม กำหนดให้การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันได้

ตัวอย่างเช่น

- พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กักออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยค่านึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือระดับกัมมันตภาพของวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือกากกัมมันตรังสีก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

- พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดให้แตกต่างกัน โดยค่านึงถึงประเภท และขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๒.๒ กรณีมีผู้รักษาการตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีรูปแบบการเขียนที่แตกต่างไปจากคู่มือแบบการร่างกฎหมาย ๔ แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ ๑

มาตรา .. ให้ประธาน... และประธาน... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งมิใช่ฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น ประธานรัฐสภา ประธานศาลฎีกา ตั้งแต่สองคนขึ้นไปรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการรักษาการตามพระราชบัญญัติให้ดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคนเท่านั้น

ตัวอย่างเช่น

- พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน”

แบบที่ ๒

<p>มาตรา .. ให้ประธาน... และนายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้ประธานศาลฎีกาและนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ โดยมีได้กำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎหรือมีอำนาจดำเนินการอื่นด้วย

ตัวอย่างเช่น

- พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๑๖ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐)

พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

แบบที่ ๓

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ... กับออก (กฎหมายลำดับรอง) เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...

(กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ผู้รักษาการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นด้วย ทั้งนี้ ในการใช้อำนาจหรือการออกกฎโดยหลักจะต้องดำเนินการร่วมกัน เว้นแต่บางเรื่องที่กำหนดให้รัฐมนตรีกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งหรือหลายกระทรวงดำเนินการเป็นการเฉพาะ

ตัวอย่างเช่น

- พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม กับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

การออกกฎกระทรวงตามวรรคสอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาดหรือลักษณะของหอพักได้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

- พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การออกกฎกระทรวงกำหนดอากรและค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการลดหรือยกเว้นอากรและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และการออกประกาศตามมาตรา ๔๒ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

แบบที่ ๔

มาตรา .. ให้นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รัฐมนตรีว่าการกระทรวง...
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง... รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง... มีอำนาจ...
(กฎหมายลำดับรอง) นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

รูปแบบนี้ใช้สำหรับกรณีกำหนดให้รัฐมนตรีตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันรักษาการตามกฎหมาย โดยให้ดำเนินการเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการแต่ละคนเท่านั้น และกำหนดให้ผู้รักษาการแต่ละคนมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ หรืออำนาจดำเนินการอื่นไว้เป็นการเฉพาะ

ตัวอย่างเช่น

- พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

- พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๘ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๘

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจออกประกาศตามมาตรา ๒๐

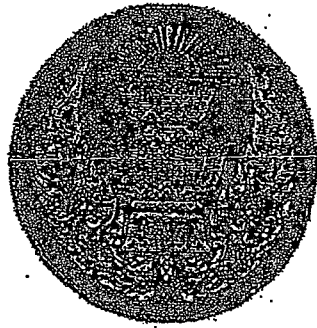
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม กำหนดพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

- ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. (แบบที่ ๒) (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๐/๒๕๕๑)

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ๔

ประมวลแบบของกฎหมาย
ที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบ
ของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ที่อยู่ในวาระของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จัดทำโดย สำนักการประชุม

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดให้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา มีภารกิจหลักที่สำคัญคือ การตรากฎหมาย

“กฎหมาย” ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ฝ่ายบริหารและองค์กรผู้ใช้อำนาจรัฐต้องใช้ในการ บริหารและปกครองประเทศ โดยที่กฎหมายนอกจากจะให้สิทธิ อำนาจและหน้าที่แล้ว ก็อาจมีบทบัญญัติ ที่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนด้วยเช่นกัน องค์กรผู้ใช้อำนาจตรากฎหมายจึงต้องคำนึงถึงเป็น หลักการสำคัญว่าการตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับจะต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและ ประชาชนโดยต้องกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้น้อยที่สุด “กฎหมาย” จึงต้องมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกันทั้งฉบับ และที่สำคัญเนื้อหาในกฎหมายฉบับเดียวกันต้อง ไม่ขัดหรือแย้งกัน รวมถึงต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่น ดังนั้น รูปแบบของร่างกฎหมายและการใช้ ถ้อยคำในกฎหมายจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะแสดงถึงเจตนารมณ์ให้ผู้ใช้อกฎหมายทราบและเข้าใจสามารถใช้ กฎหมายได้ถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ของผู้ร่างกฎหมาย

สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เล็งเห็นถึงความสำคัญในการทำหน้าที่ตรากฎหมายของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา จวบจนบัดนี้เป็นเวลาครบหนึ่งปีแล้ว จึงได้รวบรวมแบบของกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติไว้เพื่อเป็นกรณีศึกษา สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรากฎหมายใช้เป็นแนวทางในการร่างกฎหมายต่อไป

คณะผู้จัดทำ
สำนักงานประชุม
กันยายน ๒๕๕๘

ประเด็นที่ ๓. มาตรารักษากร

- “มาตรารักษากร” การบัญญัติมาตรารักษากรมีหลักการสรุปได้รวม ๓ กรณี ดังนี้
- กรณีที่ (๑) หากร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติม “มีบทเฉพาะกาลหรือบทบัญญัติเอกเทศ” แล้ว จะต้องมีกำราบัญญัติมาตรารักษากรเอาไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อกำหนดให้มีรัฐมนตรีผู้รักษากรตามพระราชบัญญัติ

ตัวอย่าง (๑) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับคำประกันและจำนอง)

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๘ ข้อตกลงใดที่ได้ทำขึ้นระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๙ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ ระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบถึงการลดหนี้ดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(ไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้มีผู้รักษากรตามกฎหมาย)</p>	<p>มาตรา ๘ ข้อตกลงใดที่ได้ทำขึ้นระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๙ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ ระหว่างวันที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลใช้บังคับจนถึงวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบถึงการลดหนี้ดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษากรตามพระราชบัญญัตินี้</p>

การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มีสมาชิกอภิปรายว่า แม้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะไม่ได้กำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการมีภาระต้องดำเนินการตามกฎหมายเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่ถ้าหากบทเฉพาะกาลที่มีอยู่ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ทั้งหมด จะต้องให้รัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้กฎหมายใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป นอกจากนี้ การเพิ่มให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการค้าประกันและจำนอง) (หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาและมีมติให้ความเห็นชอบไปแล้ว

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มมาตรา ๑๐ โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีบทเฉพาะกาล

ตัวอย่าง (๒) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๘ ให้ถือว่าประกาศรายชื่อบุคคล ที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน แก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้ประกาศ ไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตาม มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและ ปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อ การร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัตินี้</p> <p>(ไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้มีผู้รักษาการตาม กฎหมาย)</p>	<p>มาตรา ๘ ให้ถือว่าประกาศรายชื่อบุคคล ที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้ประกาศไว้แล้ว ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประกาศรายชื่อ บุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ สนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p>มาตรา ๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้</p>

การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มมาตรา ๘ ขึ้นใหม่ (มาตรารักษาการ)

ตัวอย่าง (๓) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๔ ให้กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตาม (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่หรือครบวาระ แล้วแต่กรณี</p> <p>(ไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมาย)</p>	<p>มาตรา ๔ ให้กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตาม (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งใหม่หรือครบวาระ แล้วแต่กรณี</p> <p><u>มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</u></p>

การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ได้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด) อภิปรายให้เพิ่มมาตรารักษาการ โดยเพิ่มความดังนี้ “มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้” ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิชฌุ เครื่องงาม) ในฐานะผู้นำเสนอหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติ ได้ชี้แจงว่า รูปแบบของร่างพระราชบัญญัติที่ตรวจพิจารณาโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ยึดหลักว่าร่างพระราชบัญญัติใดที่จะต้องมีการปฏิบัติหรือดำเนินการใดต่อไป โดยเกรงว่าอาจจะไม่มีการปฏิบัติตามกฎหมาย จึงต้องตั้งผู้รักษาการตามกฎหมายไว้ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือมีผู้รับผิดชอบในการตอบกระทู้ถามในสภา แต่ร่างพระราชบัญญัติใดที่แก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับเดิมที่มีผู้รักษาการแล้ว การปฏิบัติภารกิจกับดูแลคือผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติเดิมจึงไม่มีมาตรารักษาการ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งแก้ไขร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องตรามาตรารักษาการซ้ำอีก ทั้งนี้ หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะเพิ่มมาตรารักษาการเพราะถือว่าเป็นรูปแบบการตราพระราชบัญญัติของสภา รัฐบาลก็ไม่ขัดข้อง

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เพิ่มมาตรา ๕ ขึ้นใหม่ (มาตรารักษาการ)

กรณีที่ (๒) หากมีการบัญญัติหลักการโดยการให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการที่จะออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าอากรหรือค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราค่าอากร หรือค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัติแล้วให้นำมาบัญญัติไว้ในมาตรา รักษาการ

ตัวอย่าง (๑) ร่างพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออก กฎกระทรวงกำหนดค่าอากรและค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้น ค่าอากรและค่าธรรมเนียม กำหนดอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และกำหนดกิจการอื่น และ ออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าอากรหรือ ค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งจะกำหนดอัตรา ค่าอากรหรือค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือจำนวนของ เครื่องมือทำการประมง หรือประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะ หรือรูปแบบของกิจการการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำหรือการทำการประมงก็ได้</p>	<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออก กฎกระทรวงกำหนดค่าอากรและค่าธรรมเนียม ไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้น ค่าอากรและค่าธรรมเนียม กำหนดอายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และกำหนดกิจการอื่น และ ออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าอากรหรือ ค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งจะกำหนดอัตรา ค่าอากรหรือค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงประเภท ชนิด ขนาด หรือจำนวนของ เครื่องมือทำการประมง หรือประเภท ชนิด ขนาด ลักษณะ หรือรูปแบบของกิจการการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำหรือการทำการประมงก็ได้</p>

การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในมาตรา ๕ ตามร่างที่คณะรัฐมนตรีเสนอ โดยไม่มีสมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติอภิปราย

ตัวอย่าง (๒) ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออก กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออก กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตรา ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม กับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัว นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออก กฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออก กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตรา ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม กับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัว นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ <u>การออกกฎกระทรวงตามวรรคสอง</u> <u>รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะกำหนด</u> <u>อัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึง</u> <u>ขนาดหรือลักษณะของหอพักก็ได้</u> กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p>

การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า การออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเป็นอำนาจของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติอยู่แล้ว และการบัญญัติอำนาจ
ดังกล่าวไว้ในมาตราผู้รักษาการจะทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นว่า รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตรา
ค่าธรรมเนียมซึ่งอยู่ตอนท้ายของร่างพระราชบัญญัติให้แตกต่างกันได้

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมความเป็นวรรคสามของมาตรา ๕

ตัวอย่าง (๓) ร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้...</p> <p>กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p style="text-align: center;">อัตราค่าธรรมเนียม</p> <p>(๑) ใบรับจดแจ้งการผลิตเพื่อขาย ฉบับละ (๒) ใบรับจดแจ้งการนำเข้าเพื่อขาย ฉบับละ (๓) ... ฯลฯ...</p> <p>ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดย คำนึงถึงชนิดของเครื่องสำอาง ขนาดและกิจการ ของผู้ประกอบการ และประเภทของการแก้ไข เปลี่ยนแปลงก็ได้</p>	<p>มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้...</p> <p><u>การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม</u> <u>ตามวรรคหนึ่งจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้</u> <u>แตกต่างกันโดยคำนึงถึงชนิดของเครื่องสำอาง</u> <u>ขนาดและกิจการของผู้ประกอบการ และประเภท</u> <u>ของการแก้ไขเปลี่ยนแปลงก็ได้</u></p> <p>กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p style="text-align: center;">อัตราค่าธรรมเนียม</p> <p>(๑) ใบรับจดแจ้งการผลิตเพื่อขาย ฉบับละ (๒) ใบรับจดแจ้งการนำเข้าเพื่อขาย ฉบับละ (๓) ... ฯลฯ...</p> <p><u>ในกรณีออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม</u> <u>จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดย</u> <u>คำนึงถึงชนิดของเครื่องสำอาง ขนาดและกิจการ</u> <u>ของผู้ประกอบการ และประเภทของการแก้ไข</u> <u>เปลี่ยนแปลงก็ได้</u></p>

การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๘ วันศุกร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ตัดความในวรรคสองของอัตราค่าธรรมเนียมออก
เพื่อนำไปบัญญัติไว้ในวรรคสองของมาตรา ๕

กรณี (๓) หากเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติได้บัญญัติให้การปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น มีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีมากกว่าหนึ่งกระทรวง ในมาตรา ๔ วรรค ๑ จะต้องมีกำหนดให้ชัดเจนด้วยว่ามีรัฐมนตรีกระทรวงใดบ้างเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนั้น

ตัวอย่าง ร่างพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ.

ร่างที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ	ร่างที่ผ่านความเห็นชอบของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและหน้าที่ของตน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>

การพิจารณาของที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๗ วันศุกร์ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ ตามร่างที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว โดยไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติอภิปราย

ภาคผนวก ๕

ดัชนีกฎหมายไทย
จำแนกตามผู้รักษาการตามกฎหมาย

ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย กองกฎหมายไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

www.krisdika.go.th

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑

หมายเหตุคณะผู้จัดทำ

หลักการในการจัดทำดัชนีกฎหมายไทย จำแนกตามผู้รักษาการตามกฎหมายนี้ มุ่งเป้าหมายสำคัญ คือ เพื่อให้ผู้ใช้กฎหมายหรือผู้ที่สนใจกฎหมายไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักศึกษา และประชาชนใช้เป็นเอกสารในการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงาน ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำ ได้จำกัดขอบเขตในการจัดทำไว้เฉพาะกฎหมายระดับรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนดซึ่งเป็นกฎหมายในระดับแม่บทที่ยังคงมีผลใช้บังคับเท่านั้น โดยในกรณีที่มีผู้รักษาการหลายคนร่วมกัน จะระบุผู้รักษาการอื่นไว้ในวงเล็บ

อนึ่ง เนื่องจากปัจจุบันมีกฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมบางฉบับได้กำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นไว้ด้วย คณะผู้จัดทำจึงได้รวบรวมรายชื่อกฎหมายลักษณะดังกล่าวไว้ในดัชนีนี้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นของผู้ใช้กฎหมายหรือผู้ที่สนใจ

สำหรับตัวสะกด และการันต์ คณะผู้จัดทำได้ยึดถือความถูกต้องจากสารบัญชรากิจจานุเบกษาเป็นต้นฉบับในการจัดทำ แต่อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงทางภาษาอย่างชัดเจน คณะผู้จัดทำได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นภาษาปัจจุบันด้วยแล้ว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารชุด “ดัชนีกฎหมายไทย” ที่กองกฎหมายไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำขึ้นนี้ จะยังประโยชน์แก่ท่านผู้ใช้ตามควรแก่กรณี หากมีสิ่งใดสมควรได้รับการแก้ไข ปรับปรุง หรือเพิ่มเติม คณะผู้จัดทำยินดีน้อมรับไว้เพื่อพัฒนาดัชนีกฎหมายไทยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

หน้า

นายกรัฐมนตรี.....	๑
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๙
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง.....	๑๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	๒๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.....	๒๓
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๒๔
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	๒๖
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม	๒๘
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๓๑
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน	๓๓
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์.....	๓๔
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย.....	๓๖
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม.....	๔๔
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน	๔๙
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	๕๐
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	๕๑
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	๕๒
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	๕๕
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	๕๗
ประธานรัฐสภา	๕๘
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ.....	๕๙
ประธานศาลฎีกา.....	๖๐
ประธานศาลปกครองสูงสุด	๖๒
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง.....	๖๓
ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน	๖๔
ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๖๕
ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๖๖
อัยการสูงสุด.....	๖๗
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๖๘
กฎหมายที่ไม่ปรากฏผู้รักษาการโดยเฉพาะหรือไม่มีผู้รักษาการ	๖๙
คณะผู้จัดทำ.....	๗๑

นายกรัฐมนตรี

๑. พระราชบัญญัติสมุหมนตรี รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๙
๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษาดสยาม พระพุทธศักราช ๒๔๖๑
๓. พระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พระพุทธศักราช ๒๔๗๘
๔. พระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พระพุทธศักราช ๒๔๘๒
๕. พระราชบัญญัติปีประดิทิน พระพุทธศักราช ๒๔๘๓
๖. พระราชบัญญัติยกความผิดให้แก่ผู้กระทำผิดกฎหมายรับราชการทหาร กับขาดหนีราชการทหารและตำรวจ พระพุทธศักราช ๒๔๘๓
๗. พระราชบัญญัติกำหนดหน้าที่ของคนไทยในเวลารบ พระพุทธศักราช ๒๔๘๔
๘. พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พระพุทธศักราช ๒๔๘๔
๙. พระราชบัญญัติคินยศ บรรดาศักดิ์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์และสิทธิในการรับเบี้ยหวัดบำเหน็จและบำนาญ พระพุทธศักราช ๒๔๘๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๐. พระราชบัญญัติคินฐานะเดิมแก่ข้าราชการพลเรือน ทหาร หรือตำรวจ ซึ่งกระทำการต่อต้านการดำเนินการสงครามของญี่ปุ่น พระพุทธศักราช ๒๔๘๙
๑๑. พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)
๑๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
๑๓. พระราชบัญญัติบังคับการให้เป็นไปตามอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ พ.ศ. ๒๔๙๘
๑๔. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๕. พระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒
๑๖. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๗. พระราชบัญญัติการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญของทหารหญิง พ.ศ. ๒๕๑๐
๑๘. พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑
๑๙. พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวการณ์ขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖
๒๐. พระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑
๒๑. พระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๒. พระราชบัญญัติการดำรงตำแหน่งในทางการเมืองของข้าราชการ กรรมการ พนักงาน ส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๒๒
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๒๓. พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒
๒๕. พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗

๒๖. พระราชบัญญัติข้าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๘
๒๗. พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๔
๒๘. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔
๒๙. พระราชบัญญัติเครื่องหมายครุฑพ่าห์ พ.ศ. ๒๕๓๔
๓๐. พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔
๓๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
๓๒. พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๓๓. พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม)
๓๔. พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. ๒๕๓๕
๓๕. พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕
๓๖. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๓๗. พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘
๓๘. พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๓๙. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
๔๐. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๔๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. ๒๕๔๑
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)
๔๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)
๔๓. พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๔. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๕. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๖. พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๘. พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒
๔๙. พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๓
๕๐. พระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓
๕๑. พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔
๕๒. พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข)
๕๓. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕
๕๔. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕

๕๕. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)
๕๖. พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)
๕๗. พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)
๕๘. พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗
๕๙. พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗
๖๐. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
๖๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๖๒. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ พ.ศ. ๒๕๔๘
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๖๓. พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘
๖๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘
๖๕. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๖๖. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๖๗. พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๖๘. พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข)
๖๙. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๗๐. พระราชบัญญัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๑. พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๒. พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๓. พระราชบัญญัติคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๔. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๕. พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ.
๒๕๕๑
๗๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
๗๗. พระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๗๘. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

๗๙. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๒
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๘๐. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๘๑. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
๘๒. พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓
๘๓. พระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓
๘๔. พระราชบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติต่ออากาศยานที่กระทำผิดกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม)
๘๕. พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (รักษาการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามบทเฉพาะกาล))
๘๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔
๘๗. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๘๘. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔
พ.ศ. ๒๕๕๔
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๘๙. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๙๐. พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิควบคุมดูแลเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๕
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)
๙๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๙๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด)
๙๓. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๙๔. พระราชบัญญัติการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่แต่งตั้งตามประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๘
๙๕. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๙๖. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

๙๗. พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๕๘
๙๘. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)
๙๙. พระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๐๐. พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๐๑. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๐๒. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ.
๒๕๕๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๐๓. พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๕๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๐๔. พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)
๑๐๕. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.
๒๕๕๕ พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๐๖. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙
๑๐๗. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและ
การแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙
๑๐๘. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๐๙. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ.
๒๕๖๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๑๐. พระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๑๑. พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๑๒. พระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๑๓. พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๑๔. พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรม
เป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๑๕. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๑๖. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ
วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๑๗. พระราชบัญญัติการถวายความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๑๘. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำรัฐประหาร พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๑๙. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ที่ได้นำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ กลับมาใช้ พ.ศ. ๒๔๙๔
๑๒๐. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๔๙๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)
๑๒๑. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการยึดอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินเมื่อ
วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๐ พ.ศ. ๒๕๐๐
๑๒๒. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการปฏิวัติ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ พ.ศ.
๒๕๐๒
๑๒๓. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการปฏิวัติ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ.
๒๕๑๔ พ.ศ. ๒๕๑๕
๑๒๔. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนซึ่งกระทำ
ความผิดเกี่ยวเนื่องกับการเดินขบวนเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ พ.ศ. ๒๕๑๖
๑๒๕. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ ๖
ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ พ.ศ. ๒๕๑๙
๑๒๖. พระราชกำหนดนิรโทษกรรมแก่ผู้ก่อความไม่สงบเพื่อยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน
ระหว่างวันที่ ๓๑ มีนาคม ถึงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๔
๑๒๗. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ก่อความไม่สงบเพื่อยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน
ระหว่างวันที่ ๘ และวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘ พ.ศ. ๒๕๓๑
๑๒๘. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการอันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ
ภายในราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญาและความผิดกฎหมายว่าด้วยการ
ป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๓๒
๑๒๙. พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการยึดและควบคุมอำนาจการปกครองแผ่นดิน
เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ พ.ศ. ๒๕๓๔
๑๓๐. พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. ๒๔๙๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)
๑๓๑. พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖
๑๓๒. พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลย
เดชทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙
๑๓๓. พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลย
เดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐
๑๓๔. พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลย
เดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๓๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักร
กัมพูชา พ.ศ. ๒๕๔๓

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)

๑๓๖. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐ
ประชาชนบังกลาเทศ พ.ศ. ๒๕๔๓

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)

๑๓๗. พระราชบัญญัติเหรียญราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๔๔

๑๓๘. พระราชบัญญัติเหรียญจักรมาลาและเหรียญจักรพรรดิมาลา พุทธศักราช ๒๕๔๔

๑๓๙. พระราชกำหนดเหรียญชัยสมรภูมิ พุทธศักราช ๒๕๔๔

๑๔๐. พระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๐๒

๑๔๑. พระราชบัญญัติเหรียญพิทักษ์เสรีชน พ.ศ. ๒๕๑๒

๑๔๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ (เหรียญ
สนองเสรีชน)

๑๔๓. พระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่อง
ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ พ.ศ. ๒๕๓๕

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

๑๔๔. พระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลย
เดช มหามงคลสมัยพระราชพิธีกาญจนาภิเษก พ.ศ. ๒๕๓๙

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

๑๔๕. พระราชบัญญัติเหรียญที่ระลึกพระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยาม
มกุฎราชกุมาร พ.ศ. ๒๕๓๙

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

๑๔๖. พระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลย
เดช เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม
๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๒

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

๑๔๗. พระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ.
๒๕๔๗ พ.ศ. ๒๕๔๗

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง)

๑๔๘. พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารของกรมประมวลข่าวกลาง

สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๒๘

๑๔๙. พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงมหาดไทย
พ.ศ. ๒๕๓๕

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)

๑๕๐. พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง
ผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๕๑. พระราชบัญญัติการถวายความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๕๒. พระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)
๑๕๓. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์)

ประธานรัฐสภา

๑. พระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘
๒. พระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒
๓. พระราชบัญญัติเครื่องแบบสมาชิกรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๖
๔. พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
๕. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ (ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน)
๖. พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อผู้เคยเป็นสมาชิกรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๖
๗. พระราชบัญญัติยศตำรวจรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒
๘. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
๙. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
๑๐. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๑. พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑
๑๒. พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

๑. พระราชบัญญัติเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒
๒. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑
(ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน)
๓. พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒
๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประธานศาลฎีกา

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน)
๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒
๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๕๓
๔. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๒
๕. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๖. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๕๐
๗. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๕๐
๘. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๙. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๐. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๐
๑๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๗
๑๒. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)
๑๓. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี และศาลอาญาธนบุรี พ.ศ. ๒๕๔๙
๑๔. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดปากพนัง พ.ศ. ๒๕๔๔
๑๕. พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐
๑๖. พระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงดุสิต ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแขวงปทุมวัน และศาลแขวงพระโขนง เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๙
๑๗. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๘. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๙. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐
(นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)
๒๐. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑
๒๑. พระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
๒๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๓. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)
๒๔. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒๕. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒๖. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒๗. พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม)
๒๘. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ.
๒๕๖๐
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม)
๒๙. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐
๓๐. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประธานศาลปกครองสูงสุด

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๐
๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๕๕
๔. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองเพชรบุรี พ.ศ. ๒๕๕๕
๕. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองภูเก็ต พ.ศ. ๒๕๕๕

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

๑. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕
๒. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ (ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานรัฐสภา ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน)
๓. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐
๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐
๕. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒
๖. พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐
๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙
๘. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๑. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ (ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานรัฐสภา และประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน)
๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๑. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ (ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ประธานรัฐสภา และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)
๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

อัยการสูงสุด

๑. พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓
๓. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

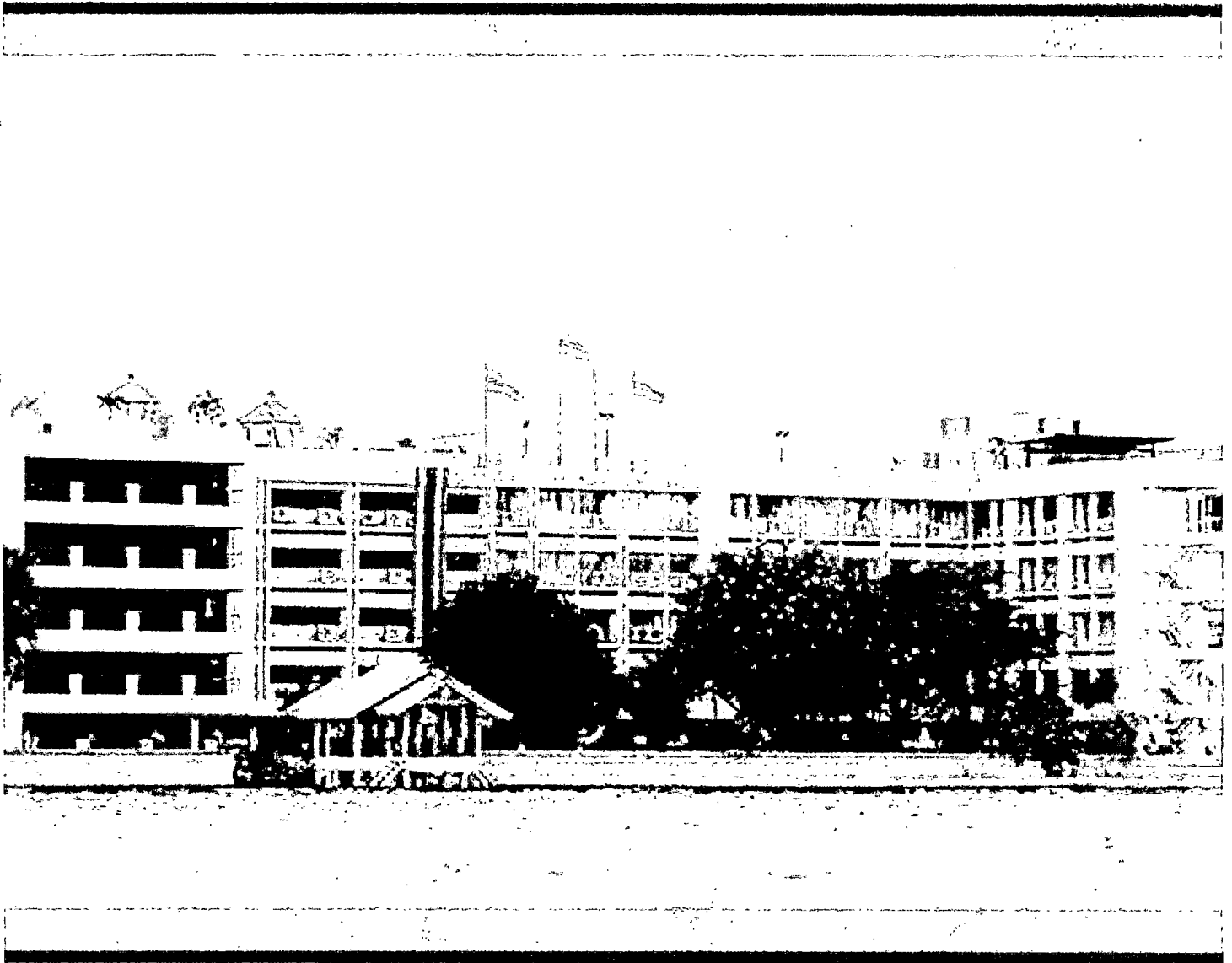
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๖๐

กฎหมายที่ไม่ปรากฏชื่อผู้รักษาการโดยเฉพาะหรือไม่มีผู้รักษาการ

๑. กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๗
๒. กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสมรสพระราชวงศ์แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๕
๓. กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยครอบครัวแห่งข้าราชการในพระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
๔. ประกาศเพิ่มเติมกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยครอบครัวแห่งข้าราชการในพระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
๕. กฎมณเฑียรบาลเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๕๘
๖. กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยครอบครัวแห่งข้าราชการในพระราชสำนักเพิ่มเติม (ครั้งที่ ๓) พระพุทธศักราช ๒๔๖๐
๗. กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการเสกสมรสแห่งเจ้านายในพระราชวงศ์ พระพุทธศักราช ๒๔๖๑
๘. กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการค้าขายและการสมาคมแห่งข้าราชการในพระราชสำนัก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
๙. กฎมณเฑียรบาลว่าด้วยข้าราชการในพระราชสำนักเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๕๘
๑๐. กฎบัตรสหประชาชาติ กับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
๑๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
๑๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
๑๓. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
๑๔. ประมวลกฎหมายอาญา
๑๕. ประมวลกฎหมายอาญาทหาร
๑๖. พระราชบัญญัติใช้ตราแผ่นดิน รัตนโกสินทร์ศก. ๑๐๘
๑๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยลักษณะฐานะของวัดบาทพลวงโรมันคาทอลิกในกรุงสยามตามกฎหมาย ร.ศ. ๑๒๘
๑๘. พระราชบัญญัติว่าด้วยที่พระราชทานพระบรมราชานุญาตแก่โรมันคาทอลิกมิสซังในกรุงสยาม
๑๙. พระราชบัญญัติล้างมลทินผู้กระทำความผิดทางการเมือง รัตนโกสินทร์ศก. ๑๓๐ พุทธศักราช ๒๔๗๕
๒๐. พระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟแลทางหลวง พระพุทธศักราช ๒๔๖๔
๒๑. พระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภิกษุ พุทธศักราช ๒๔๗๕
๒๒. พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๙๙
๒๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พุทธศักราช ๒๔๘๑
๒๔. พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับซึ่งใช้บังคับในภาวะคับขัน พุทธศักราช ๒๔๘๙
๒๕. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒
๒๖. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐

๒๗. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดทางวินัยของข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีใช้ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔
๒๘. พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่ไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๔๖
๒๙. พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๕๘
๓๐. พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
๓๑. พระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

• ถนนพระปกเกล้า แขวงพระนครนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ • ๒๒๒๒-๒๒๒-๘, ๐-๒๒๒๒-๓๒๒, ๐-๒๒๒๒-๒๒๒

โทรสาร • ๒๒๒๒-๒๒๒๐, ๐-๒๒๒๒-๓๒๒

www.kredlka.go.th, www.lawreform.go.th

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๒๒-๖๒๖-๙, ๐-๒๒๒๔-๕๓๖, ๐-๒๒๒๔-๕๓๔๓

โทรสาร ๐-๒๒๒๖-๖๒๐๔, ๐-๒๒๒๖-๙๖๑๒

www.krisdika.go.th, www.lawreform.go.th